

ПЕРЕРОБКА ВІДХОДІВ — ОСНОВА РЕСУРСНОГО БАЛАНСУ ПЛАНЕТИ

Сміття як ресурс: 18 березня світ відзначає Всесвітній день переробки
стр. 22

GreenNews

**УКРАЇНА ТА ЄС
ВІДНОВЛЯТЬ
НАФТОПРОВІД «ДРУЖБА»
ПІСЛЯ РОСІЙСЬКИХ АТАК**

стр. 4

GreenNews

**МОНІТОРИНГ ҐРУНТІВ:
МЕТОДИ, ПІДХОДИ ТА
КЛЮЧОВІ ВІДМІННОСТІ**

стр. 7

GreenNews

**КАРПАТИ ПЕРЕХОДЯТЬ
НА НАБЛИЖЕНЕ ДО
ПРИРОДИ ЛІСВНИЦТВО**

стр. 17

GreenNews

**ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ СНУ:
ЧОМУ НЕДОСИПАННЯ
НЕБЕЗПЕЧНІШЕ, НІЖ
ЗДАЄТЬСЯ**

стр. 18

GreenNews

**ЧЕРВОНОКНИЖНІ ЛІСОВІ
КОТИ ОСЕЛИЛИСЯ В
«ТУЗЛІВСЬКИХ ЛИМАНАХ»**

стр. 23

GreenPost – інформаційно-аналітичне видання,
метою якого є популяризація й розвиток еко-
культури, законодавчих та функціональних
норм екології України

#ECO LIFE STYLE
це актуально!

20.03

«SOYBEAN MARKET: GROWING. PROCESSING. TRADE»

Конференція

Коли: 20 березня 2026 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, бул. Т. Шевченка / вул. Є. Чикаленка, 5-7/29, Premier Palace Kyiv

Про захід: Soybean Market: Growing. Processing. Trade — це професійна галузева конференція, що відбудеться у березні 2026 року в Києві, у Premier Palace Kyiv. Подія об'єднує ключових гравців соєвого ринку — виробників, переробників, трейдерів, експортерів, аналітиків і представників влади. Організатором виступає Українська бобово-соєва асоціація. Програма охоплює повний цикл «від поля до переробки» — сучасні технології вирощування, врожайність і якість, логістику, інновації в переробці, створення продуктів із доданою вартістю, аналітику ринку, цінні тренди та економіку експорту.

Мета заходу: Метою конференції є посилення конкурентоспроможності української сої на глобальному ринку через об'єднання учасників ланцюга створення вартості, обмін аналітикою та впровадження практичних інструментів розвитку галузі. Захід спрямований на формування стратегічного бачення розвитку соєвого сектору, налагодження партнерств, адаптацію до світових ринкових викликів і пошук нових можливостей для зростання виробництва, переробки та експорту.

Контакти для довідок: +380631502011, df.bobovi@gmail.com

20.03

«IV КОНФЕРЕНЦІЯ З АГРАРНОГО ПРАВА»

Конференція

Коли: 20 березня 2026 року

Місце проведення: Україна, м. Вінниця

Про захід: Подія об'єднує представників агробізнесу, юристів, адвокатів, суддів, державних органів та галузевих експертів для обговорення актуальних правових питань розвитку аграрного сектору. У програмі конференції — тематичні сесії, інтерв'ю з провідними фахівцями та практичні дискусії щодо кримінально-правових ризиків агробізнесу, судової практики в аграрних спорах, особливостей агроекспорту, контрактів і логістики, а також правових аспектів угод злиття та поглинання (M&A) у сільськогосподарській сфері.

Мета заходу: Метою конференції є створення професійного майданчика для відкритого діалогу між представниками бізнесу, юридичної спільноти та держави щодо ключових викликів і тенденцій розвитку аграрного права в Україні. Захід покликаний сприяти обміну практичним досвідом, формуванню ефективних правових рішень для агросектору та обговоренню адаптації українського законодавства до європейських стандартів. Конференція також спрямована на підвищення правової обізнаності учасників ринку, пошук інструментів мінімізації ризиків у веденні агробізнесу.

3 питань реєстрації: +380980457011, branches@uba.ua

16.06

«DLG FELDTAGE»

Виставка

Коли: 16 - 18 червня 2026 року

Місце проведення: Німеччина, м. Бернбург, International DLG Crop Production Centre Bernburg

Про захід: DLG Feldtage — провідна польова виставка сільськогосподарських культур у Німеччині, що відбудеться в Міжнародному центрі рослинництва DLG у Бернбурзі, приблизно за 40 км на північ від Лейпцига. На дослідних ділянках і демонстраційних майданчиках будуть представлені інновації та актуальні рішення у сфері рослинництва, селекції, захисту рослин, добрив і сільськогосподарських технологій, а також консультативні послуги для аграріїв. Німецьке сільськогосподарське товариство (DLG) представить новітні розробки у сфері автоматизації, цифровізації та застосування штучного інтелекту в рослинництві.

Мета заходу: Метою виставки є демонстрація сучасних технологій та інновацій у рослинництві, обмін знаннями між фахівцями аграрного сектору та налагодження професійних контактів між учасниками ринку. У межах технічної програми, зокрема під час Дня ланцюга доданої вартості (Value Chain Day), представники всього агропродовольчого ланцюга — від виробників до переробної промисловості та торгівлі — зберуться для обговорення актуальних викликів галузі та розвитку співпраці, а платформа DLG CropNight створить додаткові можливості для неформального нетворкінгу.

Контакти для довідок: +4906924788345, j.friedewald@dlg.org

18.06

«ФОРУМ АГРАРНИХ ІННОВАЦІЙ: НОВЕ ЗЕРНЯТКО 2026»

Аграрний форум

Коли: 18 - 19 червня 2026 року

Місце проведення: Україна, м. Настасів, Тернопільська область

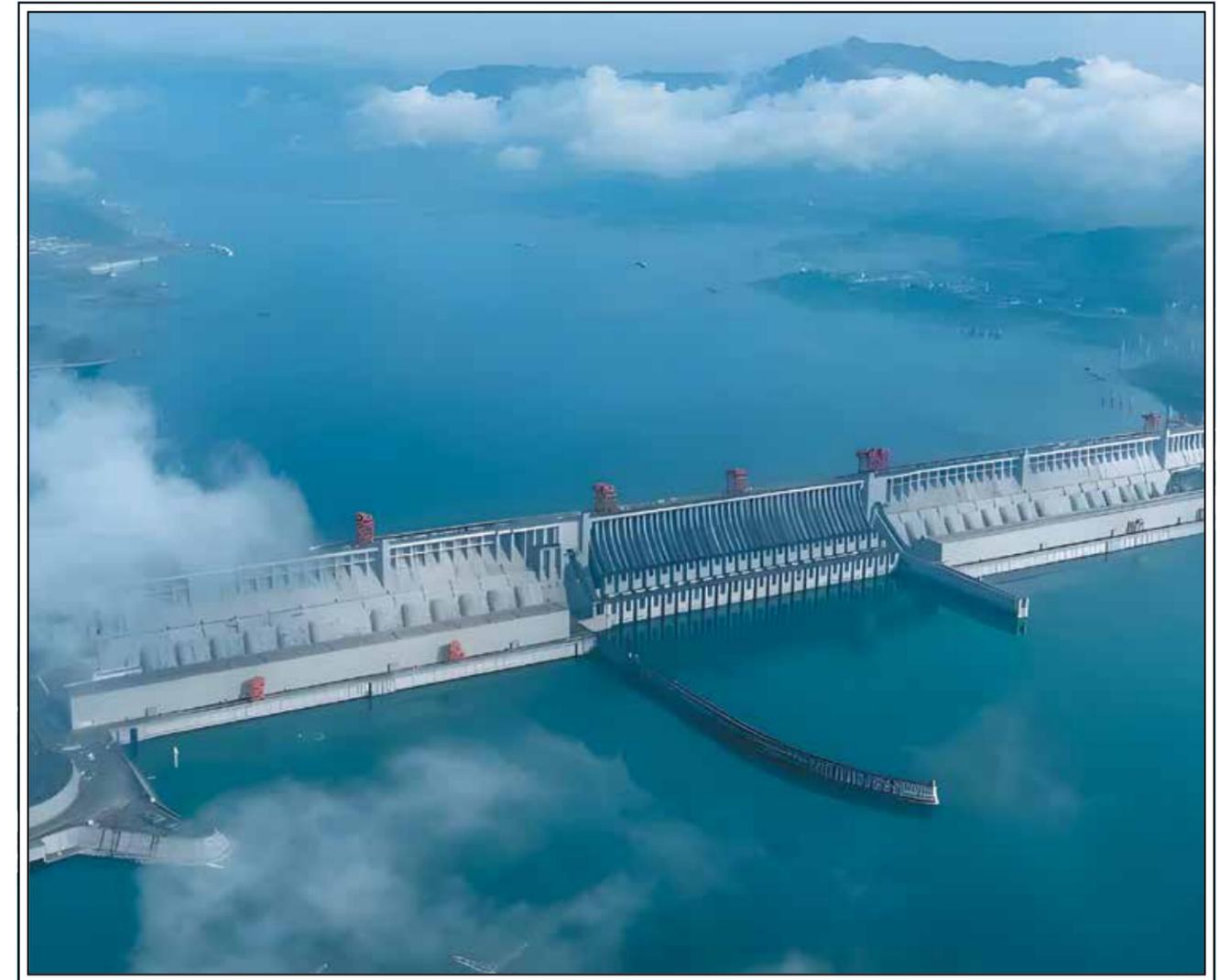
Про захід: Корпорація «Агропродсервіс» традиційно проведе «Форум аграрних інновацій: Нове Зернятко» у селі Настасів — масштабну галузеву подію, що об'єднує виробників сільськогосподарської продукції, представників аграрного бізнесу, науковців і постачальників сучасних технологій. У межах форуму відвідувачі зможуть ознайомитися з експозиціями компаній-учасників, що представляють новітні рішення для аграрного сектору, відвідати демонстраційні поля та дослідні ділянки, де будуть показані сучасні сорти культур, технології їх вирощування.

Мета заходу: Метою форуму є популяризація сучасних аграрних інновацій, демонстрація практичних рішень для ефективного ведення сільського господарства та створення платформи для обміну досвідом між учасниками аграрного ринку. Захід спрямований на розвиток професійних контактів між виробниками, постачальниками технологій та інвесторами, а також на формування нових партнерств, що сприятимуть підвищенню ефективності аграрного виробництва та сталому розвитку аграрного сектору.

3 приводу реєстрації: +380443343410, +380673524496, +380979033860, agroprodservis@gmail.com

КИТАЙ РОЗПОЧИНАЄ БУДІВНИЦТВО ГЕС, ЗДАТНОЇ ВПЛИНУТИ НА ФІЗИКУ ЗЕМЛІ

ГЕС у каньйоні Ярлунг Цангпо збурить Тибет і змінить тривалість доби

У березні 2026 року Китай офіційно дав старт «проекту століття» — будівництву гігантського каскаду гідроелектростанцій «Медон» у нижній течії річки Ярлунг Цангпо (Тибет). Новий комплекс за своїми масштабами та потужністю втричі перевищить нинішнього світового рекордсмена — греблю «Три ущелини».

Проте науковці з усього світу висловлюють занепокоєння: зосередження колосальної маси води на висоті Тибетського нагір'я здатне викликати мікроскопічні, але вимірювані зміни у геодинаміці нашої планети. Про це пише портал Експерт.

«Ефект фігуриста» та уповільнення планети

Згідно з законами фізики, підняття мільярдів тонн води на значну висоту над рівнем моря віддає масу від осі обертання Землі. Це створює ефект, схожий на рух

фігуриста, який уповільнює обертання, розводячи руки в боки.

За даними NASA, попередня мегагребля Китаю вже подовжила земну добу на 0,06 мікросекунди та змістила вісь планети на 2 сантиметри.

Оскільки новий проект значно масивніший, вчені очікують ще помітнішого впливу на точність роботи систем GPS та космічну навігацію. Загалом з XIX століття всі великі греблі світу вже змістили Північний полюс приблизно на один метр.

Енергетичний гігант у найглибшому каньйоні

Місце для будівництва обрано не випадково. На ділянці лише в 50 кілометрів річка різко скидає висоту на 2000 метрів. Каскад із п'яти станцій вироблятиме близько 300 мільярдів кВт год на рік — цього достатньо, щоб повністю забезпечити

електроенергією таку країну, як Велика Британія. Пекін планує використовувати цей ресурс для живлення промислових центрів та дата-центрів, роблячи крок до повної відмови від вугілля.

Геополітична та сейсмічна напруга

Проект вже викликав гостру реакцію в Індії та Бангладеш. Ярлунг Цангпо є верхньою течією Брахмапутри, від якої залежить виживання мільйонів фермерів. Контроль над потоком води в Тибеті дає Китаю потужний інструмент впливу на сусідів. Окрім політичних ризиків, екологи застерігають про високу сейсмічну активність регіону. Колосальний тиск води у водосховищах може спровокувати так звану «наведену сейсмічність» — землетруси, спричинені діяльністю людини, що в умовах Гімалаїв загрожують катастрофічними зсувами ґрунту.

УКРАЇНА ТА ЄС ВІДНОВЛЯТЬ НАФТОПРОВІД «ДРУЖБА» ПІСЛЯ РОСІЙСЬКИХ АТАК

Брюссель допоможе грошима та кадрами

У вівторок, 17 березня 2026 року, стало відомо про важливий крок у забезпеченні енергетичної стабільності Центральної Європи. Україна офіційно прийняла пропозицію Європейського Союзу щодо технічної та фінансової підтримки для відновлення роботи нафтопроводу «Дружба». Поставки цим маршрутом були припинені після масованих ударів РФ 27 січня, що залишило нафтопереробні заводи Угорщини та Словаччини без критично важливої сировини. Про спільне рішення повідомили президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляен та глава Євроради Антоніу Кошта, підкресливши, що європейські експерти

готові розпочати відновлювальні роботи негайно, зазначає Європейська правда.

Досягнення цієї домовленості стало результатом інтенсивних багатосторонніх переговорів між Брюсселем, Києвом, Будапештом та Братиславою. Окрім безпосереднього ремонту пошкоджених ділянок, ЄС виділяє кошти на модернізацію інфраструктури, що має гарантувати надійність транзиту в умовах воєнних загроз. Фон дер Ляен наголосила, що пріоритетом залишається захист енергетичної безпеки громадян ЄС, проте стратегічний вектор залишається незмінним — поступовий перехід на альтернативні маршрути

постачання саме неросійської нафти.

Цей крок є не лише технічним рішенням, а й важливим політичним жестом солідарності в межах європейської енергетичної мережі. Попри складність відносин із окремими країнами-сусідами, Україна демонструє статус надійного транзитера, що виконує свої зобов'язання за підтримки міжнародних партнерів. Водночас Єврокомісія продовжує роботу над диверсифікацією джерел, щоб країни Центральної та Східної Європи змогли повністю позбутися залежності від енергоресурсів агресора в найближчій перспективі.

ДЕНЬ НЕЗЛАМНИХ: УКРАЇНА ВІТАЄ ПРАЦІВНИКІВ ЖКГ ТА ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Герої тилу

Сьогодні, у третю неділю березня, своє професійне свято відзначають люди, чия праця часто залишається непомітною, поки все працює справно, але стає критично важливою у моменти криз. Працівники житлово-комунального господарства та побутового обслуговування населення — це ті, хто тримає життєдіяльність наших міст.

Чому це свято особливе у 2026 році:

— Аварійні бригади водоканалів, тепломереж та газових служб першими прибувають на місця влучань, щоб повернути комфорт в оселі українців.

— Попри всі виклики, двірники та

працівники служб благоустрою щодня виходять на роботу, підтримуючи порядок на вулицях.

— Майстри з ремонту, працівники ательє та хімчисток допомагають підтримувати звичний ритм життя, надаючи необхідні послуги населенню.

Уряд та громади сьогодні висловлюють вдячність тисячам фахівців, які поєднують професійні обов'язки з волонтерством та допомогою ЗСУ. Найкращим привітанням для них залишається вдячність споживачів та вчасна оплата послуг, що дозволяє системі працювати стабільно.

RYANAIR СКАСОВУЄ ШІСТЬ ПОПУЛЯРНИХ НАПРЯМКІВ ІЗ РИГИ: ПЕРЕЛІК РЕЙСІВ

Лоукостер Ryanair переглянув свій літній розклад на 2026 рік і прийняв рішення закрити шість авіарейсів зі столиці Латвії. Причиною стали високі податки та аеропортові збори країни.

Які рейси буде закрито?

Згідно з повідомленням ЦТС, у літньому сезоні 2026 року ірландська авіакомпанія припиняє польоти з Риги за такими напрямками:

- Відень (Австрія);
- Париж (Франція);
- Барселона (Іспанія);
- Жирона (Іспанія);
- Гданськ (Польща);
- Гетеборг (Швеція).

Чому авіакомпанія йде з цих маршрутів?

Керівництво Ryanair прямо заявляє, що

причиною скорочення польотної програми є фінансова політика Латвії. Через високі авіаційні податки та збори, виконання рейсів за цими маршрутами стало економічно не вигідним.

У компанії зазначили, що тепер перенаправлятимуть свої літаки на інші ринки, де умови для лоукост-перевезень є більш конкурентними та сприятливими.

Що це означає для пасажирів?

Скорочення рейсів Ryanair може призвести до:

- Зростання цін на квитки у зазначених напрямках через зменшення конкуренції.
- Збільшення навантаження на альтернативних перевізників (наприклад, airBaltic).
- Необхідності шукати пересадочні маршрути через інші великі хаби Європи.

УКРАЇНА ПЛАНУЄ СТАТИ КЛЮЧОВИМ ПОСТАЧАЛЬНИКОМ ГАЗУ ДЛЯ ЄС

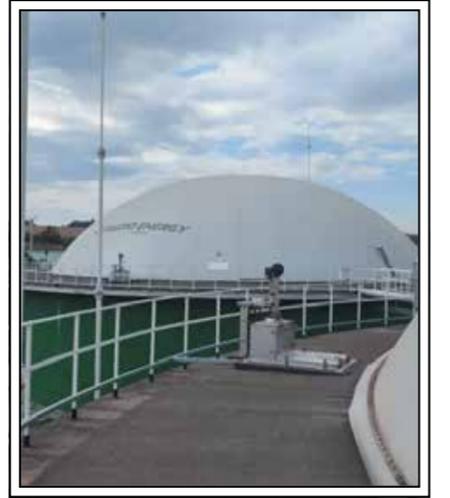
Під час круглого столу «Експорт біометану до Німеччини» урядовці та експерти обговорили стратегію перетворення України на важливого постачальника екологічного палива для потреб європейського ринку. Лише за минулий рік вітчизняні компанії змогли поставити за кордон понад 11,2 млн кубометрів біометану, проте ресурсна база агросектору дозволяє значно масштабувати ці показники у найближчі роки. Про це пише міністерство економіки.

Сировиною для виробництва палива слугують аграрні відходи та побічна продукція, що перетворює традиційне сільське господарство на джерело відновлюваної енергії. Для Німеччини такий імпорт є частиною плану з диверсифікації джерел та зменшення залежності від викопного палива. Водночас для української економіки це означає приплив інвестицій у сільські території та глибшу інтеграцію до загальноєвропейської

газової мережі.

Реалізація амбітних планів на 2026 рік потребує розв'язання низки технічних та юридичних питань. Основними завданнями зараз є повна гармонізація української сертифікації з вимогами ЄС, визнання гарантій походження газу та інтеграція української ГТС до європейської системи балансу маси. Це дозволить інвесторам отримати чіткі сигнали для запуску десятків уже підготовлених проектів із будівництва нових потужностей.

Стратегічне значення біометанового напрямку виходить за межі простої торгівлі, оскільки він формує нову модель «зеленого» партнерства між Україною та ЄС. Поглиблення діалогу з німецькими партнерами має забезпечити не лише технологічний обмін, а й стабільний попит на українську енергетичну продукцію в умовах глобального енергетичного переходу.

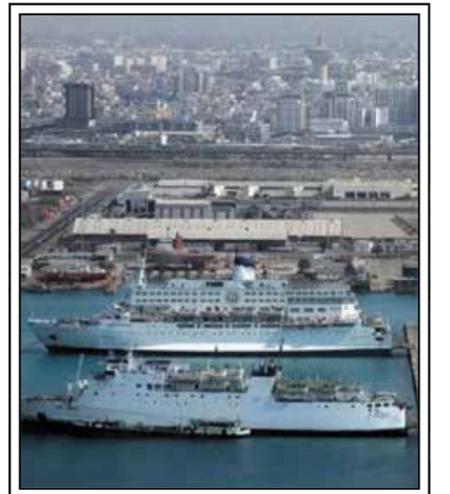
САУДІВСЬКА АРАВІЯ ПЕРЕСПРЯМОВУЄ ВАНТАЖОПОТОКИ ДО ЧЕРВОНОГО МОРЯ

Саудівська Аравія офіційно запустила масштабну стратегічну ініціативу зі створення нових логістичних коридорів, мета яких — докорінно змінити рух контейнерних та наваловальних вантажів усередині регіону, пише ЦТС. Згідно з планом, значна частина потоків, що раніше проходили через східні регіони королівства та порти країни Перської затоки, тепер спрямовуватиметься до терміналів на узбережжі Червоного моря. Ключовим вузлом цієї оновленої мережі має стати порт Джидда, який завдяки своїм потужностям здатен інтегрувати внутрішні потоки з глобальними торговими маршрутами.

Створення оперативних коридорів покликане не лише прискорити переміщення товарів між саудівськими портами, а й суттєво підвищити стійкість ланцюжків постачання в умовах динамічних змін регіонального ринку. Перенаправлення вантажів на захід

дозволить Саудівській Аравії ефективніше використовувати потенціал своїх гаваней на Червоному морі, які наразі мають сумарну річну пропускну спроможність понад 18,6 млн TEU. Це перетворює порти узбережжя на потужний логістичний щит, здатний підтримувати стабільність міжнародної торгівлі навіть при зміні геополітичної кон'юнктури.

Реалізація цієї ініціативи підкріплює амбіції Королівства в межах стратегії «Vision 2030», де розвиток транспортної інфраструктури є одним із пріоритетів. Порти Червоного моря тепер виступатимуть не просто точками прийому товарів, а повноцінними сполучними ланками між регіональними ринками та найбільшими торговельними майданчиками світу. Оптимізація внутрішньої логістики дозволить Саудівській Аравії зміцнити свої позиції як провідного світового логістичного хаба, що з'єднує три континенти.

АНАЛІТИКИ ПРОГНОЗУЮТЬ ЗРОСТАННЯ ЦІН НА МОЛОЧКУ ДО 12%

Скорочення поголів'я худоби та логістика тиснуть на ринок

Український ринок молочної продукції готується до чергового етапу здорожчання. За прогнозами аналітика асоціації «Український клуб аграрного бізнесу» (УКАБ) Максима Гопки, діапазон змін вартості може сягнути 12%. Станом на березень 2026 року середня ціна пляшки молока вже коливається в межах 60 грн, проте це не межа. Основними чинниками, що штовхають ціни вгору, є світові тенденції, високі витрати на паливе та системні складнощі всередині господарств. Найбільш тривожним фактором залишається скорочення поголів'я молочного стада, що в поєднанні зі зростанням експорту створює дефіцит сировини на внутрішньому ринку.

Як зазначає експерт, наслідки цих процесів споживачі відчують на цінниках у магазинах вже найближчим часом.

Паралельно з молочним сектором, динамічне зростання цін демонструє й овочевий сегмент. Популярні серед споживачів огірки та морква вже додали у вартості, а ціна на часник зафіксувалася на рівні 115–125 грн/кг. Попри загальний тренд на здорожчання, ринок залишається насиченим базовими овочами: білокачанна капуста залишається найбільш масовим товаром за ціною 10–12 грн/кг, а пропозиція цибулі (68 грн/кг) та картоплі (10–14 грн/кг) продовжує зростати. Окрім вітчизняних

запасів, на полицях дедалі частіше з'являється молода картопля з Єгипту та південних теплиць України, що дещо стримує ажіотажний попит.

У фруктовому кошику українців у березні домінують яблука. Завдяки поставкам як від місцевих садівників, так і з Ірану, пропозиція цих фруктів стабільно висока, а ціна варіюється в діапазоні 30–45 грн/кг. Попри певну сезонну стабільність у фруктах, загальна ситуація на ринку харчових продуктів залишається напруженою: логістичні виклики та енергетична складова продовжують закладати фундамент для подальшого коригування цін у бік збільшення.

ЧОРНОМОРСЬКИЙ МТП ВПЕРШЕ ВИСТАВИВ ПОСЛУГИ З ПЕРЕВАЛКИ

Державне підприємство «Морський торговельний порт «Чорноморськ» розпочинає унікальний експеримент із цифровізації порткових послуг

За інформацією видання ЦТС із посиланням на дані системи Prozorro. У вільному доступі з'явився лот на надання послуг із перевантаження 50 тисяч тонн мінеральних добрив. Стартова ціна за одну тону становить 197 гривень. Це рішення є частиною пілотного проекту з впровадження відкритих торгів на окремі види стивдорних робіт. Такий підхід дозволяє порту залучати клієнтів за найбільш вигідними фінансовими умовами, уникаючи закритих домовленостей.

Торги відбудуться за класичним англійським типом, де учасники змагаються

на підвищення початкової ставки. Аукціон заплановано на 25 березня 2026 року. Хоча порт успішно використовує Prozorro з 2020 року для продажу майна, реалізація безпосередньо порткових послуг через аукціон — це абсолютно новий етап розвитку підприємства.

Впровадження таких інструментів узгоджується зі стратегією Координаційної ради з питань розвитку морських портів. Очікується, що успіх цього лоту дозволить поширити практику відкритих торгів на інші види вантажів, зокрема зернові та металопродукцію, що значно підвищить довіру міжнародних трейдерів до державного сектору.

МОНІТОРИНГ ҐРУНТІВ: МЕТОДИ, ПІДХОДИ ТА КЛЮЧОВІ ВІДМІННОСТІ

Для оцінки якості субстрату необхідно детально вивчити його фізико-хімічну структуру

Дослідження стану ґрунтів є фундаментальним етапом під час планування сільськогосподарських робіт та проведення екологічних досліджень. Глибокий хімічний аналіз ґрунтів дозволяє оцінити рівень їх родючості, а також виявити наявність техногенних забруднень важкими металами або нафтопродуктами. Систематичний контроль дає можливість раціонально використовувати добрива та своєчасно проводити рекультивацію земель на промислових об'єктах. Без точних лабораторних даних неможливо гарантувати безпеку виробленої продукції та збереження природного балансу ґрунтових екосистем.

Визначення кислотності ґрунту

Одним із найважливіших показників, що впливають на доступність поживних речовин, є рівень рН. Розуміння того, як визначити кислотність ґрунту, дозволяє аграріям правильно проводити вапнування або підкислення ґрунту залежно від потреб вирощуваних культур. Серед основних

способів тут можна виділити:

- Використання рН-метрів. Застосування електронних приладів із занурювальними електродами для отримання миттєвих і точних цифрових значень у польових умовах.

- Титриметричний метод. Лабораторний спосіб визначення обмінної кислотності шляхом нейтралізації витяжки з ґрунту лужним розчином.

- Індикаторні тест-смужки. Швидкий і доступний метод візуальної оцінки рівня рН за зміною забарвлення реагенту при контакті з вологим зразком.

- Фотометричний аналіз. Високоточне вимірювання інтенсивності забарвлення забарвлених комплексів для виявлення прихованої кислотності в лабораторних умовах.

- Оцінка за рослинами-індикаторами. Візуальне спостереження за флорою, яка відає перевагу певним типам ґрунтів, як допоміжний метод первинної діагностики.

Компоненти та мінеральний склад ґрунту

Щоб зрозуміти якість субстрату, необхідно детально вивчити його фізико-хімічну структуру. Складний склад ґрунту включає тверді мінеральні частинки, органічну речовину, воду та повітря, пропорції яких визначають придатність території для різних потреб. Серед основних компонентів:

- Мінеральна фракція. Залишки гірських порід, що забезпечують рослину необхідними мікроелементами та формують структуру ґрунту.

- Гумусовий горизонт. Органічна складова, що утворилася в результаті розкладання рослинних і тваринних решток.

- Ґрунтовий розчин. Водна фаза, через яку відбувається перенесення поживних речовин до кореневої системи.

Сучасні системи моніторингу дають змогу проводити комплексний хімічний аналіз ґрунтів із високою швидкістю та точністю.

Повідомлення на веб-сайті компанії

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КЗЗ», 32807855

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання.
Україна, 48663, Тернопільська обл., Чортківський р-н, село Синьків 380504344676

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика.

Видобування і переробка піщано - гравійної суміші і піску Богданівського родовища, а також рекультивациа родовища. Корисна копалина на родовищі представлена піском та піщано - гравійної сумішшю. Гірничо-геологічні умови родовища сприятливі для розробки кар'єру відкритим способом.

Технічна альтернатива 1.

Видобування корисних копалин здійснюється відкритим способом при транспортній системі розробки із застосуванням автомобільного транспорту та розміщенням розкривних порід в зовнішніх і внутрішніх відвалах. Просування фронту видобувних та розкривних робіт – паралельне. Технологічна схема видобувних робіт передбачає розробку корисної копалини нижнім черпанням екскаватором типу «зворотна лопата» з подальшим навантаженням в автосамоскиди та транспортуванням на переробку. Розкривні породи та шар зачистки покладу корисної копалини планується розробляти навантажувачем з подальшим навантаженням у самоскиди та переміщенням у відвал, звідки в подальшому будуть використовуватися для рекультивації. Переробка корисної копалини планується на пересувній сортувальній лінії СЛ1-160.

Після переробки отриману товарну продукцію з тимчасових складів відвантажуватимуть споживачам.

Технічна альтернатива 2.

В якості технічної альтернативи №2 розглядається метод розробки родовища екскаватором типу Драглайн. Інші характеристики аналогічні технічній альтернативі 1.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Тернопільська обл. Чортківський р-н Синьків.

Чернівецька обл. Чернівецький р-н.

3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності.
Заліщицька міська громада Чортківського району Тернопільської області та Вікнянська сільська громада Чернівецької району Чернівецької області.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 1.

Тернопільська обл. Чортківський р-н Синьків .

В адміністративному відношенні Богданівське родовища розташовано на землях Заліщицької міської громади Чортківського району Тернопільської області на північно-східній околиці с. Синьків.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 2.

Тернопільська обл. Чортківський р-н Синьків.

Територіальні альтернативи планованої діяльності не розглядаються у зв'язку з тим, що видобування корисної копалини проводитиметься в межах Богданівське родовища.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.
Вплив на соціальне середовище носить позитивний аспект. Найбільш важливим із соціальноекономічних факторів є можливість поповнення місцевого бюджету та державного бюджету (в т.ч. сплати рентної плати за користування надрами, орендної плати за користування земельних ділянко) і поліпшення загальної соціально-економічної ситуації в районі, забезпеченні сировиною галузь будівництва, зайнятості місцевого населення та працівників.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Площа Богданівського родовища відповідно до Спеціального дозволу на користування надрами № 3967 від 21.07.2006 р. становить 120 га. В центральній частині родовища проходить автомобільна дорога місцевого значення та електролінія ЛЕП-35 кВт, які ділять родовище на дві ділянки – Південну площею 29,6 га та Північну площею 90,4 га. На заході ділянка Північна потрапляє в охоронну зону об'єкту культурної спадщини, площа обмеження ділянки – 46,9 га.

Ділянка Південна частково знаходиться в межах Національного природного парку «Дністровський каньйон». Площа поширення парку на ділянку Спецдозволу – 3,72 га. Також східна частина ділянки – площею 0,84 га , потрапляє в охоронну зону об'єкту культурної спадщини. Крім того на площі спецдозволу, в західній частині розтапована сонячна електростанція

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

17306
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

1. Інформація про суб'єкта господарювання.

(СЕС), площа забудови в межах ділянки – 4,59 га. На сьогоднішній день видобуток корисних копалин в межах вищезазначених зон неможливий, запаси цих зон виділено із загального контуру і віднесено до умовно-балансових запасів видобуток яких з різних причин не можливий на даний момент. Провадження планованої діяльності буде здійснюватися в межах технічного контуру родовища, який включає ліцензійну площу родовища за винятком території розташування пам'яток культурної спадщини та їх охоронних зон, а також охоронних зон об'єктів та території ПЗФ, а також території на якій розміщена СЕС. Площа технічного контуру родовища, де планується проведення видобувних робіт, становить 63,95 га. Корисна копалина в межах родовища представлена двома горизонтами. Верхній горизонт представлений алювіальними відкладами надзаліплавних терас р. Дністер потужністю піщано-гравійних відкладів від 2,3 до 11,5 м Нижній горизонт представлений сірими, жовто-сірими дрібнозернистими пісками опільської світи неогену з прошарками сірого пісковику потужністю від 3 до 20,9 м. Між піщано-гравійними відкладами і пісками опільської світи знаходиться проміжний розкрив потужністю від 0,7 до 3,5 м представлений сірими дрібнозернистими міцними пісковиками з прошарками піску опільської світи неогену. Родовище не обводнене. Підземні води до глибини підрахунку запасів відсутні. Розкривні породи представлені ґрунтово-рослинним шаром (ГРШ), суглинками, проміжними пісковиками і прошарками пісковику. Середня потужність розкривних порід 3,4 м. З урахуванням віднесення до умовно-балансових запасів корисних копалин, видобуток яких з різних причин не можливий на даний момент, балансві запаси Богданівського родовища корисної копалини обліковуються у кількості: ділянка Північна: піщано-гравійна суміш (ПГС): кат. В+С1 – 2871,8 тис. м3 (код класу 111) (В – 371,9 тис. м3; С1 – 2508,5 тис. м3); пісок: кат. С1 – 1197,0 тис. м3 (код класу 111); ділянка Південна: піщано-гравійна суміш(ПГС): кат. В +С1 – 866,7 тис. м3 (код класу 111) (В – 701,9 тис. м3; С1 – 164,8 тис. м3); пісок: кат. В+С1 – 1217,9 тис. м3 (код класу 111) (В – 631,0 тис. м3; С1 – 586,9 тис. м3). Річна продуктивність кар'єру: з видобування корисної копалини – 190 тис. м3. Строк забезпечення підприємства запасами – 32,4 роки. Переробка корисної копалини планується на сортувальній лінії СЛ1-160. Режим роботи – 260 днів на рік в одну зміну по 8 годин.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно законодавства України з дотриманням нормативів гранично-допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище, санітарних нормативів на межі СЗЗ, радіаційного контролю, управління відходами, тощо:
- розробка родовища в межах розвіданих запасів технічного контуру родовища;
- здійснення постійного контролю технічного стану механізмів та транспорту при розробці родовища;
- подержання параметрів системи гірничих робіт;
- систематичний геологомаркшейдерський контроль за прийнятною системою розробки;
- тимчасове зберігання відходів та передача їх спеціалізованим організаціям з управління відходами та очисні споруди у відповідності санітарно-гігієнічних вимог та природоохоронного законодавства;
- викиди від стаціонарних джерел повинні здійснюватися за наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- виконання вимог щодо раціонального використання природних ресурсів та охорони надр;
- радіологічний контроль видобутої сировини;
- виконання правил протипожежної безпеки.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно до технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

– дотримання нормативного розміру санітарно-захисної зони;
- санітарно-гігієнічні обмеження – допустимі рівні звуку (дБА).

щодо територіальної альтернативи 2.

Не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

- дотримання технологій, передбачених Проектом розробки родовища;
- вжиття заходів для запобігання пиллоутворення в літній період року;
- складування знятого родючого шару ґрунту для використання при відновленні порушених гірничими роботами земель;
- провадження планованої діяльності в межах технічного контуру родовища;
- вжиття заходів, направлених на запобігання аварій, обмеження і ліквідація їх наслідків та захист людей і довкілля від їх впливу.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно до технічної альтернативи 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

До майданчика планованої діяльності запроєктовані під'їзні дороги, передбачено облаштування території. Додаткового еколого-інженерного захисту не потрібно.

Територіальна альтернатива 1

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива не розглядалася.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:
щодо технічної альтернативи 1.

Сфера, джерела та види можливого впливу планованої діяльності на довкілля розглядатимуться для наступних компонентів: клімат і мікроклімат – процес розробки родовища не є діяльністю, що має значні виділення тепла, вологи, газів, що володіють парниковим ефектом і інших речовин, викиди яких можуть вплинути на клімат і мікроклімат в прилеглої місцевості; геологічне середовище – вплив на геологічне середовище обмежується площею родовища та глибиною розробки корисної копалини; повітряне середовище – викиди забруднюючих речовин під час проведення розробки родовища, розвантажувально-навантажувальних робіт, під час роботи двигунів кар'єрної техніки і транспорту та їх обслуговування; водне середовище – процес розробки родовища не впливатиме на гідрологічний режим підземних вод; хімічне і мікробне забруднення водоносних горизонтів не прогнозується; господарськo-пoбутові води в гідрографічну мережу не скидаються; ґрунти—раціональне використання знятого родючого шару ґрунту, в тому числі зберігання ґрунту та проведення рекультивації відпрацьованих ділянок родовища на яких сформовані відвали розкривних порід; земельні ресурси – в ході видобутку сировини заплановано виконання рекультивації. Передбачені рішення повоження з відходами відповідають природоохоронному законодавству України; шумове забруднення – вплив пов'язаний з роботою двигунів кар'єрної техніки і транспорту та їх обслуговування; природнозаповідний фонд – в межах технічного контуру родовища території та об'єкти природнозаповідного фонду відсутні; рослинний та тваринний світ – присутність людей та обладнання на технологічних майданчиках; навколишнє соціальне середовище – вплив на місцеву економіку (забезпечення потреб місцевої промисловості у сировині виробництва будівельної та сільськогосподарської галузі, створення нових робочих місць для населення, розвиток інфраструктури району, відрахування податків до місцевого та державного бюджету); навколишнє техногенне середовище – в межах технічного контуру родовища територій та об'єкти культурної спадщини , а також їх охоронні зони відсутні. В період експлуатації родовища порушення експлуатаційної надійності та безпеки прилеглих техногенних об'єктів не спостерігатиметься.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно до технологічної альтернативи 1, а також додатковий вплив:
- на атмосферне повітря, шумове забруднення та соціальне середовище за рахунок більших викидів забруднюючих речовин і збільшення шумового навантаження та підвищений вплив на здоров'я населення за рахунок проведення вибухових робіт.

щодо територіальної альтернативи 1.

Дотримання зон санітарної охорони та рівня шуму на межі житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2.

Не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”).

Перша категорія

15 Кар'єри та видобування корисних копалин відкритим способом Кар'єри та видобування корисних копалин відкритим способом, їх перероблення чи збагачення на місці на площі понад 25 гектарів або видобування торфу на площі понад 150 гектарів;”

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав).
Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.
Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, у відповідності із п.2 ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059- VIII від 23 травня 2017 року.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.
Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.
Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськсть має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Надаючи такі зауваженні і пропозиції, вказів реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.
Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Висновок з оцінки впливу на довкілля

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

проведення громадського обговорення планованої діяльності;
аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтоване недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження. Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отриманні рішення про провадження планованої діяльності .

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення. У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськсть має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Надаючи такі зауваженні і пропозиції, вказів реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.
Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Висновок з оцінки впливу на довкілля

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України , 01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2, ovd@me.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50, Головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна.

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

(Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020)

Повідомлення на веб-сайті GreenPost

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ» , 30019775

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- Інформація про суб'єкта господарювання.** Україна, 04053, місто Київ, ВУЛИЦЯ КУДРЯВСЬКА, будинок 26/28

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.
Планована діяльність, її характеристика.
Продовження геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ) та спорудження (буріння) свердловин Мерефансько-Шуринської площі згідно спеціального дозволу на користування надрами №4590 від 20.10.2014 року. Метод розробки родовища – на виснаження, режим – нафтовий і газовий. Кінцева продукція – газ природний, нафта, конденсат. Роботи по провадженню планованої діяльності буде здійснювати філія Газопромислове управління «Шебелингагазвидобування» Акціонерного товариства «Укргазвидобування». Контактний номер телефону: (044) 461 29 72.
Технічна альтернатива 1.
Об'єкт існуючий; наявні документи дозвільного характеру, розробку площі здійснюють відповідно до Правил розробки нафтових і газових родовищ. Під час розробки родовища передбачено пошук і розвідку нових покладів вуглеводнів. Буріння свердловин здійснюватиметься верстатом з дизельним приводом, спосіб буріння – роторний, турбінний.
Технічна альтернатива 2.
Об'єкт існуючий; наявні документи дозвільного характеру, розробку площі здійснюють відповідно до Правил розробки нафтових і газових родовищ. Під час розробки родовища передбачено пошук і розвідку нових покладів вуглеводнів. Буріння свердловин може здійснюватися верстатом з електричним приводом, але у зв'язку зі значною віддаленістю від електромережі необхідної потужності використання верстата із електричним приводом обмежено.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Харківська обл. Чутувський р-н.

Харківська обл. Харківський р-н.

3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності. Змішська міська територіальна громада, Мерефанська міська територіальна громада.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 1.

Харківська обл. Чутувський р-н.

В адміністративному відношенні площа розташована на території Змішвської міської територіальної громади Чутувського району та Мерефанської міської територіальної громади Харківського району Харківської області. Об'єкт існуючий. Площа складає 127,42 км2. Буріння свердловин Мерефансько-Шуринської площі передбачається в адміністративних межах Чутувського та Харківського районів Харківської області в межах спеціального дозволу на користування надрами. Розташування устя свердловин обумовлюється оптимальними геологічними умовами розкриття перспективних продуктивних горизонтів і поверхневими умовами.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 2.

Харківська обл. Чутувський р-н.

Альтернативні варіанти планованої діяльності відсутні, оскільки розташування устя свердловин обумовлюється оптимальними геологічними умовами розкриття перспективних продуктивних горизонтів і поверхневими умовами.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.
Отримання геологічної інформації щодо природних запасів вуглеводневої сировини, забезпечення енергоресурсами населення і промисловості, зарахування рентної плати за користування надрами (видобуток природного газу і нафти). Місцеве населення зацікавлене у розвитку нафтогазовидобувної галузі оскільки розподіл коштів між бюджетами різних рівнів передбачає 3% рентної плати за користування надрами до бюджетів об'єднаних територіальних громад та 2% до обласних бюджетів за місцезнаходженням (місцем видобутку) відповідних природних ресурсів.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Мерефансько-Шуринська площа в адміністративному відношенні розташована на території Чутувського та Харківського районів Харківської області України. Процес видобутку і підготовки вуглеводнів включає в себе системи та об'єкти: газоконденсатні поклади; газоконденсатні свердловини; газозбірні мережі (шлейфи від свердловин); установки підготовки вуглеводневої сировини; систему транспорту газу (газопроводи); систему електропостачання; систему водопостачання; систему захисту технологічного обладнання та газопроводів від корозії. Мерефансько-Шуринська площа не обладптована установкою підготовки вуглеводневої сировини. Планована діяльність

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

16846
(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

передбачає спорудження до 5 свердловин на рік. Проектна глибина свердловин – до 6000 м; спосіб буріння – роторний, турбінний; передбачається кріплення ствола свердловини високогерметичними обсадними трубами. Для буріння свердловин передбачається використання бурових верстатів з дизельним приводом потужністю до 7 000 кВт. Передбачено підключення свердловин на відстань до 15000 м до установки підготовки вуглеводневої сировини. Підключення свердловин включає об'язку устя свердловин та прокладання газопроводу підключення. Очікувані об'єми видобутку природного газу становлять від 30 тис.м3/ добу до 150 тис.м3/добу. На період спорудження свердловин передбачається укладання угоди на займання земельної ділянки площею до 4,5 га (в залежності від титлу бурового верстата) з землекористувачем (за погодженням з її власником) під кожен з майданчиків спорудження свердловин. Застосовується типова схема об'язку устя свердловин. Обрано оптимальний маршрут і довжину траси газопроводу підключення з урахуванням рельєфу та існуючих комунікацій. Об'ємно-планувальні й конструктивні рішення прийняті на основі діючих норм із урахуванням кліматичних умов району будівництва та «Переліку основних будівельних конструкцій, виробів і матеріалів». В залежності від довжини газопроводу роботи по підключенню свердловин розраховані на термін від одного до п'яти місяців. У будівельних роботах задіяно від 15 до 20 одиниць техніки. Площа відводу земель у довгострокове користування на період експлуатації свердловини для присвердловинних споруд та під'їзної ґрунтової дороги до 1,0 га для кожної свердловини. Забезпечення водою технологічного процесу спорудження свердловини буде здійснюватися через водну свердловину, пробурену на буровому майданчику кожної свердловини.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно законодавства України з дотриманням нормативів гранично-допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище, санітарних нормативів на межі СЗЗ, радіаційного контролю, управлвння відходами, тощо: Буріння свердловин здійснюється буровими верстатами з дизельним приводом, згідно ДСП 173-96 санітарно-захисна зона становить 500 м. Виконання вимог щодо раціонального використання природних ресурсів та охорони надр. Сортування відходів та передача їх спеціалізованим підприємствам у відноповідності до встановлених санітарно-гігієнічних вимог і природоохоронного законодавства. Викиди від стаціонарних джерел повинні здійснюватися за наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Виконання правил протипожежної безпеки.

щодо технічної альтернативи 2.

Екологічні та інші обмеження планованої діяльності аналогічні технічній альтернативі 1, окрім того що буріння здійснюється буровими верстатами з електричним приводом (згідно ДСП 173-96 санітарно-захисна зона становить 300 м).

щодо територіальної альтернативи 1.

Дотримання розмірів санітарно-захисної зони; дотримання дозволених рівнів акустичного забруднення; дотримання значень гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених пунктів; організація спеціально відведених та відповідно обладнаних місць для тимчасового зберігання відходів.

щодо територіальної альтернативи 2.

Не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

Топографо-геодезичні, інженерно-геологічні, гідрологічні, екологічні, археологічні й інші вишукування виконуватимуть у необхідному обсязі, згідно з чинним законодавством з метою забезпечення раціонального використання природних ресурсів, а також забезпечення життя охоронних відновлюваних, захисних і компенсаційних заходів. Проведення інженерно-геологічних вишукувань на кожному майданчику спорудження свердловин, моніторинг стану атмосферного, ґрунтового, водного середовищ, зняття родючого шару ґрунту з метою наступної рекультивації згідно ГСТВ 41-00032626-00-023-2000, газопровід-шлейфу для підключення свердловин прокладається підземно, паралельно рельєфу, на глибині 1,2 м до низу труби. Вдзовк газопроводу-шлейфу встановлюється охоронна зона по 100 м в обидві сторони від осі труби. По трасі газопроводу для підключення свердловин передбачається зняття і наступна рекультивація родючого шару ґрунту після його прокладання.

щодо технічної альтернативи 2.

Еколого-інженерна підготовка і захист території аналогічні обраному варіанту планованої діяльності.

щодо територіальної альтернативи 1.

Компонування комплексу технологічного обладнання з урахуванням вимог техніки безпеки і виробничої санітарії.

щодо територіальної альтернативи 2.

Не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1.

Вплив на клімат і мікроклімат: процес розробки родовища не є діяльністю, що супроводжується значними виділеннями тепла, вологи, газів, що мають парниковий ефект, і інших речовин, викиди яких можуть вплинути на клімат і мікроклімат прилеглої місцевості. У період будівництва та експлуатації викиди забруднюючих речовин в атмосферу будуть короточасні та незначні Вплив на повітряне середовище: з урахуванням вжиття природоохоронних заходів очікуваний вплив характеризуєть як екологічно допустимий. Плата за викиди забруднювальних речовин в атмосферу, визначений в грошовому виразі, розраховують згідно зі ставкою податку за викиди (п. 243.1 ст. 243 Податкового кодексу України). Під час спорудження свердловини викиди від земляних, різальних, зварювальних та фарбувальних робіт, від роботи будівельного автотранспорту, дизельних двигунів бурового верстату, дизельелектростанції, викиди при приготуванні бурового розчину, при випробуванні свердловини на приплив нафтогазових флюїдів (спалювання газу на факелі), випаровування з ємностей для зберігання дизельного палива; випаровування з поверхні гідрозольованих шламових амбарів; під час експлуатації – викиди від спалювання газу на факелі при планових продувках свердловини під час досліджень та ремонтів; на межі житлової забудови найближчого населеного пункту від бурового майданчика значення концентрацій по всіх забруднюючих речовинах, які будуть викидатися в атмосферне повітря, передбачаються нижче гранично-допустимих, отже вплив на повітряне середовище під час будівництва та експлуатації свердловин, вважається допустимим.

Шумовий вплив – під час спорудження свердловин акустичне навантаження від роботи будівельного автотранспорту, роботи будівельних механізмів та техніки; під час експлуатації свердловини – шум при роботі факельної установки свердловини; шумове навантаження під час будівельних робіт та під час експлуатації свердловини буде в межах норми і не завдасть негативного впливу на оточуюче природне середовище та здоров'я людей; Вплив на водне середовище: передбачено вжиття заходів щодо забезпечення режиму обмежень ПЗС; за штатного режиму діяльності підприємства, з урахуванням вжиття передбачених організаційнотехнічних і природоохоронних заходів вплив характеризуєть як екологічно допустимий. Під час спорудження свердловин відбір води з артсвердловини на технологічні та господарсько-побутові потреби, який планується здійснювати в нормативних межах, також передбачається утворення бурових стічних вод, відпрацьованої води після гідровипробувань, дощових стоків з бурового майданчика, господарсько-побутових стоків; передбачається збір бурових стічних вод та дощових стоків з бурового майданчика в гідрозольовані шламові амбари з подальшим очищенням і нейтралізацією та захороюванням, збір відпрацьованої води після гідровипробувань в амбарвідстійник з подальшим вивезенням на оброблення спеціалізованою організацією; збір господарсько-побутових стоків в герметичну металеву ємність з подальшим вивезенням на оброблення спеціалізованого організацією; з урахуванням впровадження організаційно-технічних та природоохоронних заходів – вплив під час будівництва характеризується як екологічнодопустимий; під час експлуатації свердловини – вплив на водне середовище відсутній, оскільки відсутні джерела, які впливають на стан водного середовища; Вплив на гідрологічне середовище – під час спорудження (буріння) свердловин, передбачається втручання в підземні горизонти з прісними водами, але раціональна конструкція свердловини, яка включає спуск обсадних колон з наступним цементуванням високоміцними портландцементами дозволяє попередити забруднення горизонтів з прісними водами та інші негативні наслідки у вигляді техногенних змін та деформації земної поверхні; під час експлуатації свердловин – вплив на гідрологічне середовище відсутній, оскільки відсутні джерела його виникнення; Вплив на ґрунт: Вплив планованої діяльності на ґрунт за звичайного режиму експлуатації – мінімальний, і може бути помітним у разі порушення технологічних процесів. Мінімізації ризиків досягають шляхом ретельного керування діяльністю, забезпеченням безпечного поведіння з небезпечними речовинами. Розробка родовища не призведе до зміни водно-фізичних та інших властивостей ґрунтів. Під час спорудження свердловин – механічні порушення поверхневого шару ґрунту при проведенні земляних робіт; для мінімізації впливу на ґрунти передбачається зняття та зберігання родючого шару ґрунту, а по закінченню будівництва планується відновлення родючості порушених земельних ділянок шляхом проведення рекультивації; під час експлуатації вплив на ґрунти відсутній, оскільки відсутні джерела його виникнення; Природнозаповідний фонд: Планована діяльність буде здійснюватися з дотриманням вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України». Рослинний, тваринний світ: Рослинність – прями загрози, які могли сприяти порушенню ґрунтового та рослинного покриву, мінімальні або відсутні; передбачені дії, спрямовані на зменшення можливих ризиків щодо порушення природного рослинного покриву. Тваринний світ – вплив опосередкований за рахунок викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря. Вплив об'єкта на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти характеризується як екологічно допустимий. Під час експлуатації свердловин – вплив на рослинний та тваринний світ відсутній. Навколишнє соціальне середовище (населення): носить позитивний аспект (позитивний вплив на місцеву економіку; залучення інвестицій в економіку району). Впровадження планової діяльності є вагомим внеском у розвиток як регіональної економіки, так і економіки України в цілому. Навколишнє техногенне середовище: планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища за умов комплексного дотримання правил експлуатації.
Памятьки архітектури, історії та культури (як об'єкти забудови), зони рекреації, культурного ландшафту й інші елементи техногенного середовища в зоні впливу об'єкта відсутні. Виходи: процес утворення та управління з відходами регулюється вимогами Закону України «Про управління відходами» (у разі виникнення аварійних ситуацій кількості та якісний склад відходів визначають на місцях, за мірою їхнього утворення у порядку відповідно до вимог чинних законодавчих норм і актів). Під час спорудження свердловин передбачається незначна кількість утворення відходів, які до закінчення спорудження свердловин передбачається зберігати у спеціально відведених місцях в герметичних контейнерах відповідно до переліку властивостей, що роблять виходи небезпечними з подальшою передачею їх на видалення, розміщення, захоронення, оброблення згідно укладених договорів з спеціалізованими підприємствами; беручи до уваги зберігання відходів у відповідності з санітарними нормами та технікою безпеки,

їх сортування та передачу спеціалізованим підприємствам, а також допустимі об'єми утворення, можна зробити висновок про те, що вплив від утворення та управління з відходами на навколишнє середовище буде допустимим; під час експлуатації свердловин утворення відходів не передбачається.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно обраному варіанту планованої діяльності, окрім впливу на атмосферне повітря в частині викидів від двигунів приводу бурового верстату (від бурового верстату з електричним приводом викиди відсутні). Також додаткове будівництво ЛЕП, додаткове втручання у довкілля, відведення земельних ділянок, збільшення часу буріння.

щодо територіальної альтернативи 1.

Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля можливі в межах санітарно-захисної зони та виділених земельних ділянок під провадження планованої діяльності.

щодо територіальної альтернативи 2.

Не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Друга категорія

З Видобувно промисловість
Видобувну промисловість: видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням; перероблення корисних копалин, у тому числі збагачення;”

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацелення держав)).

Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планована діяльність належить до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля у відповідності з пунктами 1 та 3 частини 3 статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля” № 2059-VIII від 23 травня 2017 року.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації; надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту; врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи об'рунтоване недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження. Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Надаючи такі зауваженні і пропозиції, вказати реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно скоротить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть

розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.
Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Висновок з оцінки впливу на довкілля з планованої діяльності щодо продовження геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промислова розробка родовищ) та спорудження (буріння) свердловин Мерефянсько-Шурицької площі згідно спеціального дозволу на користування надрами №4590 від 20.10.2014 року.

ОГОЛОШЕННЯ

ПРО ПОЧАТОК ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ЗВІТУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ПРО ПОЧАТОК ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ЗВІТУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність Проведення суцільних санітарних рубок на території лісового фонду Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України». Площа Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» складає 53 091,1 га. Проведення суцільних санітарних рубок у відповідності до Акту поточного лісопатологічного обстеження від 26 вересня 2025 року на площі 66,0 га. Контактний номер телефону Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – 099-36-43-629.
<small>(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)</small>
2. Суб'єкт господарювання ФІЛІЯ "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС" ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА “ЛІСИ УКРАЇНИ” 45625546
<small>(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)</small>
Україна, 18009, Черкаська обл., місто Черкаси, пров.Медичний, будинок 4
<small>(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)</small>

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035 ovd@me.gov.ua (044) 206-31-40, 206-31-50 головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна
<small>(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)</small>

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля Висновок з оцінки впливу на довкілля, що видається Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»
<small>(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати нормативний документ, що передбачає його видачу)</small>

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.
<small>(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)</small>

6. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.
<small>(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)</small>

7. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.
<small>(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)</small>

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у

<small>(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)</small>
що видається Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України.
<small>(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)</small>

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надіслати до

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України , 01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2, ovd@me.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50, головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна.

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020}

<small>(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)</small>
15271
<small>(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)</small>

режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення

Громадські слухання відбудуться
1 Дата та час: 22.04.2026 12:00;
1 Лінк: <https://mineconomyofukraine.webex.com/mineconomyofukraine-ru/j.php?MTID=m0d0a6f778a2e19a2822a1cdb0a2bc0e7d>
Номер наради: 2787 547 4476 Пароль: dWBNGDQH337 ;

<small>(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)</small>
6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035 ovd@me.gov.ua (044) 206-31-40, 206-31-50 головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна
<small>(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)</small>

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035 ovd@me.gov.ua (044) 206-31-40, 206-31-50 головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна
<small>(зазначити найменування органу, пошту та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)</small>

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 582 аркушах. Звіт з оцінки впливу на довкілля
<small>(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)</small>
.
<small>(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)</small>

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

1. Онуфрївівська селищна територіальна громада: 28100, Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, сел. Онуфрївівка, вул. Центральна, будинок 11 Контактна особа: голова – Береза Віталій Михайлович, тел. 05238-20980;

2. Попельнастівська сільська територіальна громада: 28062, Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, с. Попельнасте, вул. Соборна, буд. 3 Контактна особа: голова – Волянський Олег Володимирович, тел. 05235-67698;

3. Світловодська міська територіальна громада: 27500, Кіровоградська область, м. Світловодськ, вул. Героїв України буд. 14 Контактна особа: секретар – Домбровський Роман Васильович, тел. 05236-73655, (068) 045 21 55.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 824 від 14.09.2020, № 967 від 08.09.2023}

АТ «УКРТРАНСГАЗ» ПОВІДОМЛЯЄ
про отримання Висновку з оцінки впливу на довкілля, що виданий Департаментом екології та природних ресурсів Львівської ОДА (дата видачі 16.03.2026 р., номер Висновку з ОВД: 03.02-13898/2, реєстраційний номер справи про ОВД 13898, номер і дата звіту про громадське обговорення: 03.02-13898/1 від 16.03.2026) щодо планованої діяльності «Продовження видобування питних підземних вод для централізованого та нецентралізованого водопостачання, технічних потреб з Угерського родовища на території Львівської області Угерського промислового майданчика «Угерського підземного сховища газу» Стрийського виробничого управління підземного зберігання газу АТ «Укртрансгаз» у Львівській області» та встановлює допустимість планованої діяльності

АТ «УКРТРАНСГАЗ» ПОВІДОМЛЯЄ
про отримання Висновку з оцінки впливу на довкілля, що виданий Департаментом екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА (дата видачі 12.03.2026 р., номер Висновку з ОВД: 141-13900/1, реєстраційний номер справи про ОВД 13900, номер і дата звіту про громадське обговорення: 141-13900/2 від 12.03.2026) щодо планованої діяльності «Олишівського підземного сховища газу Мринського виробничого управління підземного зберігання газу АТ «Укртрансгаз» на території Чернігівської області» та встановлює допустимість планованої діяльності.

НАСОСНА СТАНЦІЯ НА ОДЕЩИНІ ОТРИМАЛА СЕС ПОТУЖНІСТЮ 2 МВТ

На Одещині запустили рекордний ЕСКО-проект у сфері меліорації

В Одеській області завершено реалізацію одного з наймасштабніших енергосервісних проєктів в історії української відновлюваної енергетики. Завдяки експертній підтримці Програми ПРООН та механізму ЕСКО-інвестування насосна станція, що забезпечує зрошення південних сільськогосподарських угідь, перейшла на використання сонячної енергії. Це перший об'єкт такого масштабу у підпорядкуванні Держрибагентства, який отримав автономне джерело живлення потужністю 2 МВт, що стало абсолютним рекордом для українського енергосервісного ринку з моменту його заснування у 2015 році.

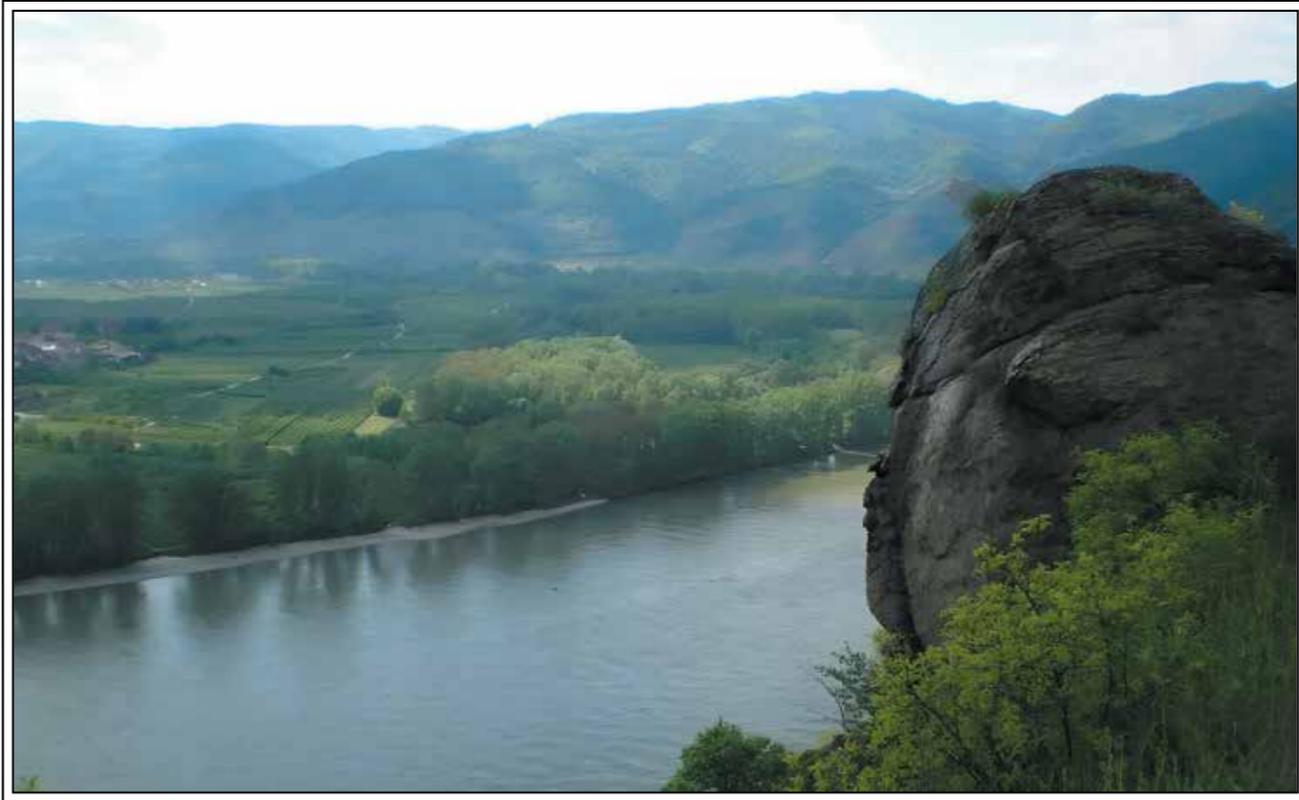
Технічне рішення дозволяє станції замінювати 52% традиційної електроенергії «зеленими» кіловатами. В умовах 2026 року та постійних викликів для національної енергосистеми така автономність є гарантією стабільного поливу полів та продовольчої безпеки регіону. Проєкт реалізовано за моделлю, де інвестор бере на себе всі витрати на обладнання, а державне управління отримує економію вже з першого дня. Протягом дії договору Дністровське управління водного господарства щорічно економитиме близько 1,28 млн гривень, а після переходу станції у державну власність через 10 років чиста

економія підскачить до вражаючих 14,3 млн гривень щорічно.

Успіх одеської станції став сигналом до масштабування досвіду на всю країну. Міністерство економіки спільно з профільними відомствами вже готують дорожню карту для залучення ЕСКО-інвестицій ще на 40 аналогічних об'єктів водного господарства України. Перехід меліоративних систем на відновлювану енергію дозволить не тільки знизити собівартість агропродукції, але й зробити українське сільське господарство більш стійким до енергетичних криз та кліматичних змін.

ЯК УКРАЇНА ПЛАНУЄ СТАБІЛІЗУВАТИ ЕКСПОРТ ЧЕРЕЗ ДУНАЙ У 2026 РОЦІ

Стратегія передбачає не лише оновлення інфраструктури, а й кардинальні зміни у фінансовій та тарифній політиці

Координаційна рада з питань розвитку морських портів схвалила запуск проєкту, який передбачає створення єдиної Дунайської філії АМПУ та впровадження моделі реінвестування прибутку у флот і порти. План також включає спеціальні тарифні стимули для залізничних перевезень до Ізмаїла та Рені, що дозволить забезпечити роботою 56 стивідорних компаній та гарантувати вантажопотік до 2,5 млн тонн на рік. Про це пишуть Міністерство розвитку громад та територій України.

Проєкт має на меті збереження понад 5 500 робочих місць у регіоні та поглиблення

інтеграції України до європейської транспортної мережі TEN-T. Крім того, на базі вільних ділянок у портах та на територіях Українського Дунайського пароплавства планується створення індустріальних парків. Це дозволить залучити інвестиції та забезпечити порти новими обсягами вантажів за рахунок місцевої переробки.

Окрему увагу на засіданні приділили портам Великої Одеси. Через безпекові ризики «Укрзалізниця» часто змушена змінювати маршрути на довші, що здорожує логістику. Для вирішення цієї проблеми заступник міністра Олексій Балеста

запропонував механізм «усереднення тарифних відстаней». Це дозволить бізнесу сплачувати сталий тариф незалежно від фактичного шляху прямування потяга, забезпечуючи передбачуваність витрат для експортерів.

Також було підтримано запуск пілотного проєкту в порту «Чорноморськ», де послуги з перевалки вантажів надаватимуться через систему «Prozorro.Продажі». Усі напрацьовані пропозиції щодо Дунайського кластеру найближчим часом будуть передані на розгляд Кабінету Міністрів для офіційного старту експерименту.

АТАКА РФ СПРИЧИНИЛА НАФТОВЕ ЗАБРУДНЕННЯ ДНІСТРА

Нафтопродукти, що потрапили у воду після обстрілів, загрожують питному водопостачанню двох країн

У річці Дністер на території трьох областей України виявили скотчення нафтопродуктів та ракетного палива, вміст яких у воді перевищує норму у 2,5 рази. Забруднення зафіксували 10 березня, воно стало прямим наслідком ракетно-дронових ударів РФ по об'єктах інфраструктури, що стався кількома днями раніше. Про це повідомляє Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України.

Зараз забруднюючі речовини у вигляді окремих маслянистих фрагментів рухаються вниз за течією в бік стратегічних водозборів. Для стримування пливки підрозділи ДСНС України спільно з молдовськими службами встановлюють боніві загородження в районі сіл Оксанівка (Вінниччина) та Сороки (Молдова). Роботи ускладнюються сильною течією та мінливою погодою, проте ситуація залишається під моніторингом фахівців.

Головні факти про екологічну ситуацію:

– Загроза питній воді: Водозаборам Одеси та Кишинєва рекомендовано перейти на посилений режим доочистки води.

– Швидкість поширення: За оцінками, шлейф забруднення досягне одеського водозбору приблизно за вісім днів, протягом яких концентрація речовин має частково знизитися через природне розбавлення.

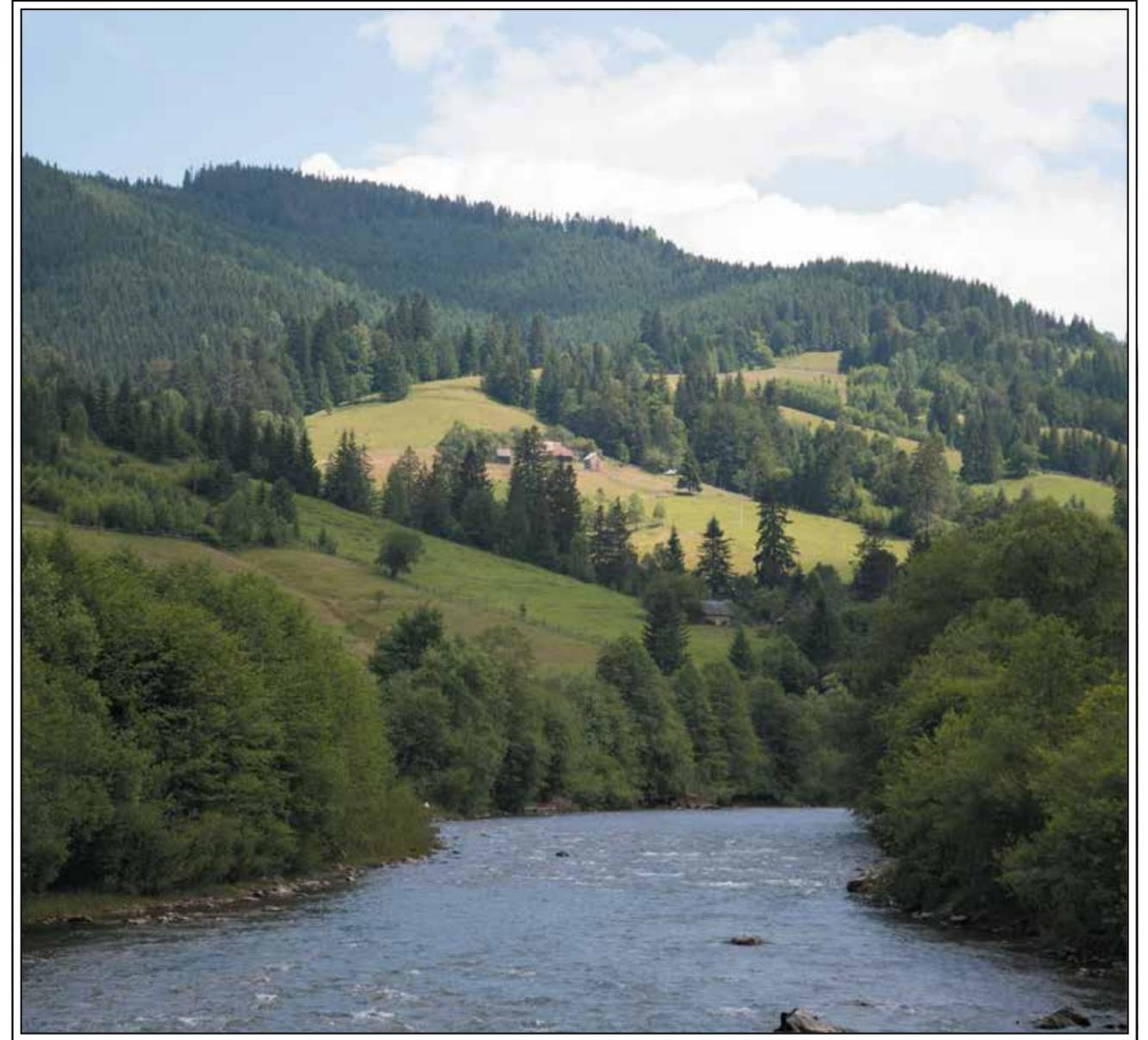
– Міжнародна координація: Питання вирішується в межах двосторонньої Комісії з охорони басейну Дністра.

Україна та Молдова вже готують спільне звернення до міжнародних організацій для фіксації чергового акту екоциду з боку РФ. Офіційний Кишинів та Київ підкреслюють, що спільні водні ресурси є критично важливою інфраструктурою, безпека якої вимагає міжнародної оцінки та реагування.

КАРПАТИ ПЕРЕХОДЯТЬ НА НАБЛИЖЕНЕ ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВО

ДП «Ліси України» актуалізує дані для 1 млн га лісу за новими еко-стандартами

2026 рік стає переломним для лісового господарства України, особливо в Карпатському регіоні. Держлісагенства Віктор Смаль, план на 2026 рік передбачає опрацювання 1 млн га територій фахівцями ВО «Укрдержліспроект», причому близько 70% цих площ розташовані саме в Карпатах. Вже з наступного тижня польові роботи таксаторів стартують у Чернівецькому, Путильському та Берегометському надлісництвах. Важливість цього кроку полягає в тому, що матеріали попереднього лісовпорядкування 2020 року створювалися під застарілі підходи, орієнтовані на максимальну заготовлю деревини через суцільні лісосіки.

Для успішного впровадження нових стандартів ДП «Ліси України» вже реалізувало низку заходів. Зокрема, завершено інвентаризацію пробних площ для оцінки стану екосистем та створено спеціальні навчальні мартелоскоп-ділянки. На цих полігонах лісничі та

біорізноманіття. Як наголосив Голова Держлісагенства Віктор Смаль, план на 2026 рік передбачає опрацювання 1 млн га територій фахівцями ВО «Укрдержліспроект», причому близько 70% цих площ розташовані саме в Карпатах. Вже з наступного тижня польові роботи таксаторів стартують у Чернівецькому, Путильському та Берегометському надлісництвах. Важливість цього кроку полягає в тому, що матеріали попереднього лісовпорядкування 2020 року створювалися під застарілі підходи, орієнтовані на максимальну заготовлю деревини через суцільні лісосіки.

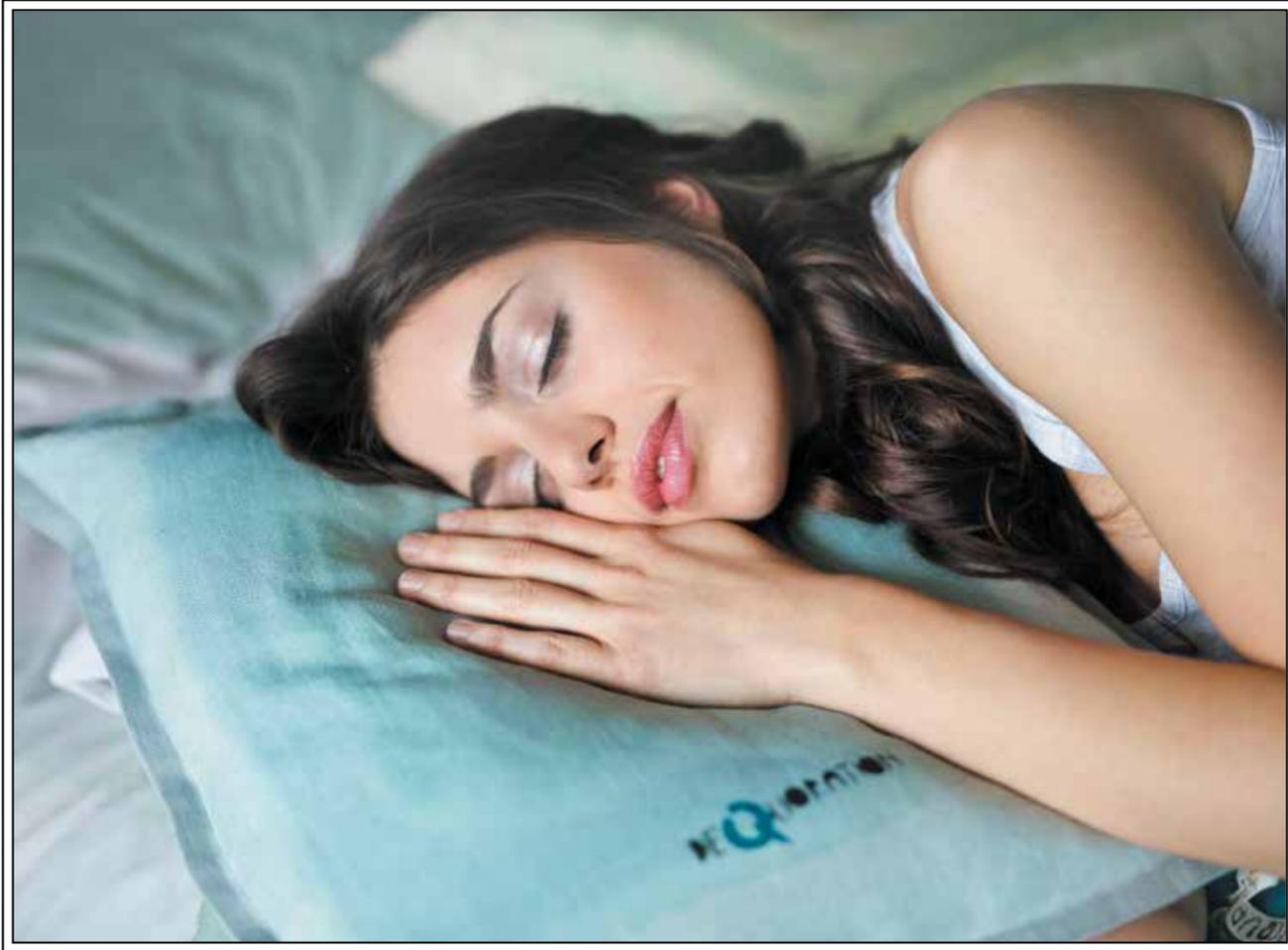
Для успішного впровадження нових стандартів ДП «Ліси України» вже реалізувало низку заходів. Зокрема, завершено інвентаризацію пробних площ для оцінки стану екосистем та створено спеціальні навчальні мартелоскоп-ділянки. На цих полігонах лісничі та

їхні помічники відпрацьовують навички відбору дерев для вилучення, враховуючи їхню роль у життєдіяльності лісу, а не лише комерційну цінність. Особлива увага під час проєктування нових заходів приділятиметься стиглим та перестійним насадженням, де стимулюватиметься природне поновлення мішаних лісів. Такі деревостани є значно стійкішими до шкідників, хвороб та кліматичних викликів, ніж штучно створені монокультури.

Інвестиції у ці роботи ДП «Ліси України» здійснює за власний кошт, розглядаючи це як стратегічний внесок у створення здорових і самовідновлюваних лісів майбутнього. Замість спрощеної структури насаджень, орієнтованої на швидкий прибуток, Україна обирає шлях європейських гірських країн, де ліс сприймається як складна, багатокімова екосистема, що потребує обережного та науково обґрунтованого втручання.

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ СНУ: ЧОМУ НЕДОСИПАННЯ НЕБЕЗПЕЧНІШЕ, НІЖ ЗДАЄТЬСЯ

Сон для когось — улюблене заняття, для інших — марнування часу

Ексклюзив GreenPost

Сон — для когось це улюблене хобі, для інших — даремна трата часу. Для когось розкіш, для когось — справа першої необхідності. З одного боку ми добре розуміємо важливість нічного відновлення, а з іншого — наше сумління постійно нагадує, скільки ж важливих справ ми могли б зробити, якби прокинулися раніше. Але чи так це насправді?

Сучасний ритм життя фактично позбавляє нас повноцінного відпочинку. Багато людей мають відразу кілька робіт або проєктів, працюють із партнерами на іншій півкулі з великою різницею в часі, навчаються онлайн і т.д. А в умовах війни нічний сон постійно переривається повітряними атаками, здається, що шукати хоча б умовно безпечні «дві стіни», що точно не сприяє якісному відпочинку та відновленню.

Та скільки б не було причин відкласти сон або скоротити його тривалість, організм усе одно потребує підзарядки. Поки ми молоді й сповнені енергії, здається, що можемо дозволити собі і повну зайнятість, і активне дозвілля. Але з часом організм дедалі наполегливіше вимагає відпочинку. Тут напрошується просте порівняння — із мобільним телефоном: щоб працювати повноцінно, акумулятор має бути

зарядженим.

Для того, аби нагадати люду про важливість сну - щороку у п'ятницю перед днем весняного рівнодення у світі відзначають Всесвітній день сну. Цього року він припадає на 13 березня.

У цей день проводять відкриті зустрічі, панелі, уроки та семінари, де фахівці наголошують: сон — це не примха і не байдикування, а критично важливий механізм відновлення організму.

Доведено, недостатній сон впливає на фізичне здоров'я, психічний стан, розумову активність і нашу зовнішність, зокрема набір зайвої ваги. Саме тому у Всесвітній день сну фахівці радять хоча б спробувати правильно підготуватися до відпочинку — влаштувати цифровий детокс, забезпечити тишу і спокій за півтори години до засинання.

Сон — це природний фізіологічний стан організму, під час якого зникає активність свідомості, сповільнюються реакції на зовнішні подразники та відбувається відновлення систем організму.

Під час сну мозок не спить, а навпаки, він активно працює: обробляє інформацію, отримувану за день, зміцнює пам'ять, регулює гормони, відновлює нервову систему. Хронічне недосипання підвищує рівень гормонів стресу і може призводити до дратівливості та емоційного виснаження.

Сон складається з циклів, кожен з яких триває приблизно 90–110 хвилин. За ніч людина проходить 4–6 таких циклів. У кожному циклі є повільний (глибокий) сон (NREM) і швидкий сон — REM sleep. Глибокий сон відновлює тіло, а REM — мозок і пам'ять. Повільний сон займає приблизно 75–80% усього часу сну.

Повільний сон (NREM) поділяється на три стадії:

Дрімота - стан переходу від неспання до сну, який триває кілька хвилин. При ньому м'язи розслабляються, в цей час людину ще легко розбудити.

Легкий сон - займає найбільшу частину ночі. Під час цієї стадії сповільнюється серцебиття, знижується температура тіла, мозкова активність зменшується.

Глибокий сон - найвідновлювальніша стадія - організм відновлює тканини, зміцнюється імунна система. В цей час розбудити людину дуже важко.

Саме під час цієї стадії організм найкраще відпочиває фізично.

REM (Rapid Eye Movement) — це фаза швидкого руху очей.

Її особливості: активно працює мозок, швидко рухаються очі під повіками, м'язи майже повністю розслаблені, саме тут виникає більшість сновидінь.

У цій фазі мозок обробляє емоції,

формується спогади, зміцнюються когнітивні функції

REM-сон займає приблизно 20–25% нічного сну, але збільшується ближче до ранку.

Під час повільного сну організм відновлює тканини, зміцнюється імунна система, сповільнюється серцебиття та знижується температура тіла. Саме ця фаза є найважливішою для фізичного відновлення.

У фазі швидкого сну мозок особливо активний. Саме в цей час виникає більшість сновидінь, обробляються емоції та зміцнюються спогади.

Роль сну у відновленні організму складно переоцінити. Він впливає на імунітет, пам'ять, психоемоційний стан і рівень енергії.

Недарма народна мудрість говорить: «Сон - найкращі ліки», «Хто рано встає, тому й Бог подає», «Ранок від вечора мудріший», «Де сон - там і сила» та безліч інших. Або ж ближче сучасникам - «З цією думкою варто переспати» - після повноцінного сну рішення часто знаходяться набагато легше.

Однак сьогодні в нашому суспільстві складно знайти людину, яка не мала хоча б мінімальних проблем зі сном.

ознаками нестачі сну можуть бути постійна втома, дратівливість, зниження концентрації, головний біль та ослаблення імунітету.

За даними Міністерства охорони здоров'я, «добова нестача сну робить нас дратівливими, може негативно впливати на мислення, увагу, швидкість реакції, креативність, здатність працювати і навчатися, спілкуватися з іншими, контролювати емоції й поведінку тощо. Дефіцит сну також пов'язують із розвитком депресивних станів. Діти, які відчувають нестачу сну, можуть мати проблеми у спілкуванні з іншими, а також перемінливі настрої, імпульсивність, відчуття суму або брак мотивації.» Також можуть виникати складнощі з концентрацією

уваги, погіршення успіхів у навчанні, а як результат — відчуття стресу.

Варто акцентувати увагу ще й на тому, що збої зі сном викликають ланцюгову реакцію і стають причиною інших проблем. Центр громадського здоров'я наголошує, що «нестача сну сприяє переїданню, що може призвести до набору зайвої ваги та інших ризиків для здоров'я».

Найпоширеніші порушення сну — безсоння, поверхневий або переривчастий сон, труднощі із засинанням і надмірна денна сонливість. Причинами можуть бути стрес, перевтома, тривожність або надмірне використання гаджетів.

Йога-тренер і психолог Тетяна Мірошник радить підходити до організації сну максимально відповідально, особливо у часи підвищеного стресу. Найкраще дотримуватися стабільного режиму — лягати спати та прокидатися в один і той самий час.

У більшості людей організм природно налаштований засинати між 22:00 і 23:00. Саме в цей час починає активно вироблятися гормон сну — мелатонін, який сигналізує мозку, що настав час відпочинку.

Важливими є і умови сну: прохолода, свіже повітря, темрява і тиша. Перед сном бажано відмовитися від гаджетів, адже світло екранів пригнічує вироблення мелатоніну. Натомість, радить пані Тетяна, можна почитати паперову книгу, помедитувати або просто згадати приємні події дня.

Ліжко також має асоціюватися виключно з відпочинком — не варто використовувати його для роботи, перегляду фільмів чи перекусів. Останній прийом їжі бажано робити за три-чотири години до сну.

На жаль, не всі і не щодня можуть спати в своїх комфортних ліжках. Як відновитися після нічної тривоги? Як у час війни попіклуватися про себе, свій сон та робочий стан організму вдень. Лікар медицини сну Ірина Підчеха радить «щодня йти до сну вчасно, адже ми не знаємо, в яку хвилину

ночі може початися атака, аби чим більше вловити глибоких фаз сну, які починаються близько 22.00 години, коли ми спимо і саме в цих фазах утворюється гормон відновлення під дією темряви і мелатоніну». Також варто подбати про сон в укрітті - матрац (лежак, розкладне крісло), маску для сну, подушку, пледи, спальники, аби хоча б комфортно пересидіти небезпеку.

«На наступний день мінімізувати справи, адже ризик помилки у невиспаній людині дорівнює як людині у сп'янілому стані, - рекомендує лікарка. - Обов'язково прилягати на короткий сон вдень, 20-30 хвилин, як варіант - попередньо можна випити чашку кави, кому не протипоказано, це суттєво додасть сил після прокидання. Легкі вправи з пилатесу чи йоги, прогулянка - додадуть енергії та мотивації, бо рух - це життя». І обов'язково звертайтеся за допомогою, якщо погано засинається та спиться, коли немає повітряної тривоги.

Якщо проблеми зі сном тривають довго і впливають на якість життя, варто звернутися до фахівців. Діагностикою і лікуванням порушень сну займаються сомнологи. Вони допомагають при таких станах, як апное сну, нарколепсія, сомнамбулізм або синдром неспокійних ніг.

Самостійно відстежувати якість свого сну допомагають різноманітні гаджети. Сьогодні багато людей використовують різноманітні смарт-годинники, фітнес-браслети, розумні кільця та спеціальні трекери, що аналізують фази сну (глибокий, легкий, REM), серцебиття та рухи.

Сон — це не розкіш і не слабкість. Це природна потреба організму, без якої неможливі ні продуктивність, ні психічна рівновага, ні здоров'я.

Турбота про якісний сон — це турбота про себе.

І Всесвітній день сну — добра нагода зупинитися, переглянути власні звички і, можливо, вперше за довгий час дозволити собі справжній відпочинок.

ДЕРЖАВА РОЗШИРЮЄ ПІДТРИМКУ ВЕТЕРАНІВ

В Україні триває активна розбудова ветеранської політики

Парламент та профільні міністерства оприлюднили перелік актуальних можливостей для захисників і захисниць, серед яких впровадження принципу «єдиного вікна» у ЦНАПах та запуск нових сервісів у застосунок «Дія». Оновлена система дозволяє ветеранам не лише оформлювати статуси онлайн, а й отримувати доступ до спеціалізованих програм, таких як ветеранський спорт та навчання водінню на адаптованих автомобілях за державний кошт. Про це повідомила Пресслужба Верховної Ради України.

Основні напрямки підтримки, що були актуалізовані протягом тижня:

— Понад 2200 ветеранів уже скористалися безоплатним зором. Також діє програма отримання слухових апаратів та протезування.

— Проведено відкриті вебінари щодо житлового забезпечення та роз'яснено процедуру отримання статусу УБД для іноземців-добровольців.

— Запущено курси підвищення кваліфікації для військовослужбовців та членів їхніх сімей, що допомагає адаптувати бойовий досвід (зокрема медичний) до цивільного ринку праці.

— У межах програми «Ветеранський спорт» виділено кошти на відвідування залів та секцій, що є важливою частиною психологічного відновлення.

Міністерство у справах ветеранів також анонсувало серію відкритих зустрічей у трьох регіонах України для прямого діалогу

з громадою. Це дозволить оперативно коригувати державні програми відповідно до реальних потреб захисників. Окрему увагу приділено методичній підтримці: експерти підготували інструкції, як заснувати власну ветеранську організацію для реалізації локальних ініціатив.

ГАДЖЕТИ, ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬ ЯКІСТЬ НАШОГО СНУ: ЧИ ВАРТО ДОВІРЯТИ ЇХНІМ ПОКАЗНИКАМ

Сучасні технології активно входять у сферу турботи про здоров'я

Ексклюзив GreenPost

Сьогодні багато людей користуються гаджетами, які, окрім усього іншого — відстежування кількості кроків, витрачених калорій, серцевого ритму чи сатурації, — здатні дати характеристику якості нашого сну. Чи варто їм довіряти? Так, але з певною обережністю. Чи можна бути стовідсотково впевненим у їхніх показниках? Скоріше ні — їх варто сприймати як приблизну оцінку, а не як точне медичне вимірювання.

Гаджети, які розповідають про якість сну, — це електронні пристрої, що відстежують фізіологічні показники людини під час нічного відпочинку та на основі цих даних аналізують, наскільки повноцінним і відновлювальним був сон. Такі пристрої часто називають трекерами або моніторами сну. Найчастіше вони працюють у поєднанні зі смартфоном та спеціальним застосунком, де користувач може побачити детальну статистику свого сну.

Втім, фахівці наголошують: точність таких пристроїв залежить не лише від виробника, а й від конкретної моделі. Саме тому у випадку проблем зі сном не варто займатися самолікуванням. Якщо є підозра на порушення сну, необхідно звернутися до лікаря, який встановить діагноз та надасть чіткі рекомендації.

Важливо розуміти, що ці пристрої не є медичними діагностичними інструментами. Вони можуть дати лише приблизну оцінку якості сну.

Причини популярності

Сучасне життя нерозривно пов'язане з розвитком технологій. Фактично звичайний протягом останніх століть наручний годинник доповнили великою кількістю нових функцій. І багато з них справді можуть бути корисними — якщо користуватися ними розумно і не займатися самолікуванням.

Сучасні пристрої здатні аналізувати різні параметри: тривалість сну, фази сну (поверхневий, глибокий, REM), частоту серцевих скорочень, рухи тіла під час сну, рівень кисню в крові, хрипіння або шум у кімнаті, кількість нічних пробуджень. І на основі цих даних застосунком формує оцінку якості сну. Більше про якість сну та рекомендації фахівців можна почитати тут.

Слідкування за такими показниками може допомогти вчасно помітити хронічне недосипання, зрозуміти, коли людина прокидається вночі, а також відстежити вплив стресу, кофеїну або режиму дня на сон.

Однак у разі підозри на серйозні порушення сну — наприклад, безсоння чи апное — необхідна консультація лікаря (невролога, сомнолога, іноді психотерапевта) та спеціальні медичні дослідження.

Смарт-годинники та фітнес-браслети - найпоширеніший варіант гаджетів, здатних моніторити якість сну. Ці пристрої носять на руці, і вони автоматично фіксують активність людини під час сну. Для цього використовуються датчики руху та пульсу, що дозволяє приблизно визначати фази сну.

Кільця-трекери

Менш помітний варіант — так звані «розумні» кільця. Вони також відстежують фізіологічні показники та можуть надавати детальний аналіз сну.

Наскільки точні такі пристрої

Дослідження показують, що трекери сну досить добре визначають, чи спить людина взагалі, але значно гірше — які саме фази сну відбуваються.

Це пов'язано з тим, що точне визначення фаз сну потребує аналізу мозкових хвиль (ЕЕГ), який проводять лише під час спеціальних досліджень сну — полісомнографії.

Серед найпоширеніших неточностей: гаджети можуть вважати сном стан, коли людина просто лежить нерухомо; іноді вони переоцінюють тривалість сну приблизно на 10%; можуть не помічати короткі нічні пробудження; іноді плутають фази сну, наприклад глибокий сон і REM-фазу.

Лікарі наголошують: найкращий показник якості сну — це самопочуття людини, а не лише цифри у застосунку.

Гаджети для відстеження сну найбільш поширені у технологічно розвинених країнах, де активно розвивається культура турботи про здоров'я та цифрового самоконтролю. Лідерами за використанням пристроїв із функцією моніторингу сну є США, Канада, а також країни Європи, де висока увага приділяється профілактиці захворювань та здоровому способу життя. Швидко зростає популярність таких

пристроїв і в країнах Азії.

Хто найчастіше користується такими гаджетами

Соціологічні дослідження виділяють кілька основних груп користувачів. Молодих людей, 20–40 років, приваблює інтерес до здорового способу життя, активне використання технологій та популярність фітнес-трекерів.

Люди, які займаються спортом, для яких сон є важливою частиною відновлення організму після фізичних навантажень.

Менеджери, IT-спеціалісти, підприємці намагаються контролювати баланс між роботою та відпочинком.

Люди старшого віку користуються насамперед для контролю серцевого ритму

та можливих порушень сну.

Що таке ортосомнія

Ортосомнія - це залежність або надмірна зацікненість на контролі за показниками сну, коли людина надмірно зосереджується на показниках сну, які демонструють трекери або інші гаджети. Термін з'явився у 2017 році, коли лікарі помітили, що деякі пацієнти починають переживати через цифри в застосунках і намагаються будь-що досягти «ідеального» сну за даними гаджетів.

Як проявляється ортосомнія

Людина може постійно перевіряти статистику сну в застосунку, хвилюватися, якщо гаджет показує «недостатньо глибокого сну», намагатися жорстко контролювати режим відпочинку, відчувати тривогу

через «неідеальні» показники. У результаті виникає стрес перед сном, який сам по собі може провокувати проблеми із засинанням.

Причина в тому, що гаджети подають інформацію у вигляді балів, графіків та оцінок, які людина починає сприймати як точний медичний показник. Насправді ж це лише приблизна оцінка.

Гаджети для моніторингу сну можуть бути корисним інструментом, який допомагає краще зрозуміти власні звички та звернути увагу на якість відпочинку. Проте їхні показники варто сприймати як орієнтовні. У випадку серйозних проблем зі сном важливо не покладатися лише на дані застосунків, а звернутися до лікаря та пройти професійне обстеження.

ПРОГРАМА РЕІМБУРСАЦІЇ ПОПОВНИЛАСЯ 26 НОВИМИ ПРЕПАРАТАМИ

Бюджет на «Доступні ліки» у 2026 році зріс до 8,7 млрд грн

Міністерство охорони здоров'я затвердило оновлений перелік препаратів та медичних виробів, що підлягають реімбурсації (повному або частковому відшкодуванню державою). До списку додано 26 нових лікарських засобів, а сам наказ набуває чинності вже за два тижні — 31 березня.

Цей крок є частиною стратегії Комітету з питань здоров'я нації щодо боротьби з неінфекційними захворюваннями. Основний акцент оновлення зроблено на препаратах для пацієнтів із серцево-судинними хворобами, діабетом та хронічними захворюваннями дихальної системи. Оскільки ці патології часто поєднуються, розширення списку дозволить лікарям призначати більш ефективну комплексну терапію. Паралельно з цим у країні вже активно діє ініціатива «Скринінг здоров'я 40+», спрямована на ранню діагностику саме цих недуг.

Основні зміни та нові препарати у 2026 році:

– Серцево-судинні захворювання: додано інгібітори АПФ (периндоприл, лізиноприл, раміприл) та БРА (кандесартан, телмісартан, валсартан, ірбесартан, олмесартан) для стабілізації тиску. Також включено сучасні пероральні антикоагулянти (ривароксабан, апіксабан, дабігатран) для профілактики інсультів.

– Діабет: розширено перелік препаратів метформіну (звичайний та пролонгований), включено емпагліфлозин та дапагліфлозин для лікування цукрового діабету 2 типу.

– Дихальні шляхи: додано комбінацію формотерол + беклометазон для терапії бронхіальної астми та ХОЗЛ.

– Інші групи: у переліку залишаються інсуліни (38+ видів), тест-смужки (30+ видів), препарати для лікування хвороб Паркінсона, психічних розладів, епілепсії, а також нові позиції ліків для зниження холестерину.

Цифри та факти оновленої програми:

Загальний склад: 621 лікарський засіб, 36 видів медвиробів, 32 комбіновані препарати та 59 типів інсуліну.

Фінансування: у 2026 році держава виділила рекордні 8,7 млрд грн на реімбурсацію (проти 6,9 млрд грн у 2025 році), що дозволить охопити лікуванням значно більше громадян.

Механізм отримання: пацієнту необхідно звернутися до сімейного лікаря або профільного фахівця за електронним рецептом, з яким можна отримати ліки в будь-якій аптеці, що бере участь у програмі.

Держава також посилила контроль за виконанням програми. Якщо у фармацевтичному закладі вам безпідставно відмовляють у видачі ліків за рецептом, МОЗ рекомендує негайно звертатися на гарячу лінію за номером 0 800 505 201 або до контакт-центру НСЗУ за коротким номером 16-77. Ознайомитися з повним списком оновлених медикаментів можна на офіційному сайті Міністерства за відповідним посиланням.

ПЕРЕРОБКА ВІДХОДІВ — ОСНОВА РЕСУРСНОГО БАЛАНСУ ПЛАНЕТИ

Сміття як ресурс: 18 березня світ відзначає Всесвітній день переробки

Всесвітній день переробки (Global Recycling Day), що щорічно відзначається 18 березня, у 2026 році набуває статусу критично важливого екологічного маніфесту, оскільки людство офіційно перетнуло межу виробництва понад 2,5 мільярда тонн твердих побутових відходів на рік. Ця дата була ініційована Global Recycling Foundation з метою закріплення статусу вторинної сировини як «сьомого ресурсу» планети, що стоїть в одному ряду з водою, повітрям та корисними копалинами. Статистика підтверджує масштабність галузі: щороку переробка дозволяє компенсувати понад 700 мільйонів тонн викидів CO₂, що фактично дорівнює всьому вуглецевому сліду світової авіації. Особливу увагу в цей день приділяють «енергетичному дивіденду» рециклінгу. Наприклад, переробка лише однієї алюмінієвої банки економить стільки електроенергії, скільки потрібно для роботи телевізора протягом трьох годин, а виробництво алюмінію з брухту потребує на 95% менше енергії, ніж його виплавка з бокситової руди.

Аналогічна ситуація зі склом: кожна тонна переробленої скляної тари заощаджує 1,2 тонн природної сировини, включаючи пісок, вапняк і соду.

Проте сучасні виклики зосереджені на пластику, якого з 1950-х років було вироблено понад 9 мільярдів тонн, і лише 9% з цього обсягу пройшло через повторну переробку. Сьогодні у Світовому океані дрейфує понад 5 трильйонів мікропластикових часток, а до 2026 року частка текстильних відходів у загальному обсязі сміття зростає до 7%, що зумовлено епохою «швидкої моди» — щосекунди на полігоні або на спалюванні потрапляє обсяг одягу, еквівалентний цілій сміттєвозній машині.

Цікавим є той факт, що папір можна переробляти від 5 до 7 разів, перш ніж його волокна стануть занадто короткими для створення нового аркуша, а переробка 1 тонни макулатури рятує від вирубки 17 дорослих дерев і заощаджує 26 000 літрів води.

В Україні ситуація з переробкою залишається складною: хоча в країні,

попри війну, працює близько 100 картонно-паперових фабрик, 40 сміттєспалювальних ліній та понад 35 заводів з переробки пластику, вони завантажені лише на 60–70% через відсутність культури якісного первинного сортування в домогосподарствах.

Всесвітній день переробки 2026 року акцентує увагу на циркулярній економіці — моделі, де відходи одного процесу стають сировиною для іншого. Це не просто екологічний тренд, а економічна необхідність: за прогнозами, до 2030 року ринок переробки відходів досягне обігу в 600 мільярдів доларів, створюючи мільйони робочих місць і знижуючи залежність держав від імпорту ресурсів. Важливо пам'ятати, що 80% негативного впливу будь-якого продукту на довкілля визначається ще на етапі дизайну, тому сучасна філософія рециклінгу закликає виробників створювати товари, які легко розбираються і повністю відновлюються, мінімізуючи частку сміття, що на століття залишається в ґрунті.

ЧЕРВОНОКНИЖНІ ЛІСОВІ КОТИ ОСЕЛИЛИСЯ В «ТУЗЛІВСЬКИХ ЛИМАНАХ»

Нове життя «лісових привидів»

Сьогодні, 15 березня 2026 року, екосистема національного природного парку «Тузлівські лимани» поповнилася новими мешканцями. П'ятеро європейських лісових котів — рідкісного виду, занесеного до Червоної книги України — офіційно повернулися до дикої природи після тривалої реабілітації. Про це повідомляють у НП.

Історія порятунку: від Ізмаїла до лиманів

Шлях цих тварин до свободи тривав сім місяців:

Трагічний початок: Кошенят знайшли ще зовсім маленькими поруч із загиблою матір'ю.

Турбота фахівців: Виходжуванням малих займалися спеціалісти Станції юних натуралістів в Ізмаїлі.

Головний виклик: Перед реабілітологами

стояло складне завдання — виростити тварин здоровими, але при цьому зберегти їхню природну дикість. Коти не мали звикнути до людей, щоб мати шанс вижити на волі.

Місце для нового старту

Для випуску обрали найбільш захищену та віддалену ділянку парку. Вибір «Тузлівських лиманів» не був випадковим:

— Харчування: Територія має багату кормову базу, передусім дрібних гризунів, що є основою раціону лісового kota.

— Безпека: Наявність природних укриттів дозволяє хижакам залишатися непомітними та захищеними.

— Наукова цінність: Як зазначив відомий еколог Іван Русев, повернення цих хижаків є критично важливим для підтримки балансу

в екосистемі та збереження популяції виду на півдні України.

Довідка: Лісовий кіт (Felis silvestris)

Лісовий кіт — це не просто «дикий родич» домашнього улюбленця. Це окремий вид, який вирізняється:

— Більшими розмірами та потужними лапами.

— Товстим хвостом із тупим чорним кінчиком та характерними кільцями.

— Вкрай відлюдкуватим характером — вони уникають контактів із людьми.

Що далі? Зараз у котів триває найвідповідальніший період — адаптація. Проте науковці впевнені: завдяки правильній підготовці в Ізмаїлі, ці «лісові привиди» зможуть успішно прижитися в диких угіддях Одещини.

ВІТАЛІЙ КЛИЧКО ПРИЗНАЧИВ ТИМЧАСОВОГО КЕРІВНИКА МУНІЦИПАЛЬНОЇ ВЕТКЛІНІКИ

Вячеслав Савицький очолив «Київську міську лікарню ветеринарної медицини»

Столична влада продовжує оновлювати керівний склад комунальних підприємств. Згідно з розпорядженням Київського міського голови Віталія Кличка № 129 від 16 березня 2026 року, виконання обов'язків директора КП «Київська міська лікарня ветеринарної медицини» (КМЛВМ) покладено на Вячеслава Савицького. Нове призначення набуло чинності вчора, 17 березня. Савицький, який до цього обіймав посаду заступника директора підприємства, очолюватиме установу тимчасово — до моменту офіційного призначення повноцінного керівника у встановленому законодавством порядку.

Це призначення стало наступним кроком у тривалому процесі реструктуризації управління лікарнею. Нагадаємо, що

кадрова турбулентність у КМЛВМ розпочалася ще у травні 2025 року, коли мер звільнив тодішнього директора Сергія Сабурова. Після цього обов'язки очільника виконував інший заступник — Володимир Обазима. Тепер відповідальність за здоров'я безпритульних тварин столиці та роботу муніципальних ветеринарних клінік переходить до Вячеслава Савицького.

Перед новим керівником стоять серйозні виклики: від ефективного функціонування мережі ветеринарних лікарень до реалізації міських програм стерилізації та адопції тварин. Важливим аспектом залишається також прозорість фінансової діяльності підприємства, що неодноразово ставало предметом уваги громадськості та медіа протягом останнього року.

Бережіть довкілля!

Редакція Green Post
Тираж: 5 000 екз.
Адреса: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, буд. 83-А, прим. 1-7
Редакційні та організаційні питання - +38(050) 800 02 50
Email: sales@greenpost.press

4820228160005